

Hódolat és hála a feltámadott előtt

Ismét húsvét van. Öröm, ujjongás, alleluja a feltámadás okán. Örülni ritkán van okunk - mondja a besavanyodott ember. A hívő ember nem az.

Ha kimondottan csak a húsvéti eseményeket nézzük - utolsó vacsora, Jézus pere, kivégzése, feltámadása -, melyek minden évben ismétlődnek, megszokottá, unalmassá, egyhangúvá válhatnak bennünk. Ismerős a vicc: az egyik hívő így kiáltott fel, amikor a nagypénteki szertartáson hallotta, hogy Jézust a Getszemáni kertben elfogták. Minek ment oda? Hiszen a tavaly is ott fogták el.

A humort félretéve: tegyük fel a kérdést. Mi teszi számunkra egyedivé, személyivé, vonzóvá minden év húsvétját? Sajátos, egyedi természetünk és személyiségünk. Ezért minden ember húsvétja más és más. Más a beteg ember, a magára hagyott ember, a szenvedő ember, a boldog ember, sikeres ember, a hitetlen ember húsvétja. Fontos, hogy ne szemléelői, hanem részesei legyünk az ünnepnek.

A húsvéti események két csoportra oszthatók: a nagypénteki és a húsvétvasárnapi történések. Hisz nincs húsvét nagypéntek nélkül, ahogy nincs üdvösség szenvedés nélkül. Röviden vizsgáljuk meg mindkettőt.

Nagypéntek: Jézus pere, megkínzása, keresztre feszítése, halála és temetése. Ha a feltámadás nélkül szemléljük ezeket az eseményeket, azt kell mondanunk, hogy Jézus szenvedése értelmetlen, eredménytelen és fölösleges tett volt, ahogy a mi szenvedéseink is értelmetlenek és fölöslegesek az üdvösség reménye nélkül. Apostolai is így viszonyultak szeretett mesterük kivégzéséhez: elpazaroltak 3 évet Jézus mellett, mert fuccs a messiási országnak, amit Jézustól vártak, ahol magas rangú tisztségviselők lettek volna. Júdás, hogy mentse a veszett fejsze nyelét, 30 ezüstért /egy telek ára/ gyorsan elárulta mesterét.

Húsvétvasárnap: az Úr Jézus feltámadása. Értelmet ad a nagypénteknek, a szenvedésnek, ahogy értelmet ad a mi szenvedésinknek is. Feltámadás, örökélet nélkül a mi szenvedéseink is értelmetlenek.

Mi a húsvét üzenete? - Nagypéntek nélkül nincs húsvét. Amikor életünkben bekövetkeznek a nehéz időszakok, amikor úgy érezzük, hogy fáj az élet, amikor hatalmába kerít a magárahagyottság érzése, tekintsek a Feltámadottra, aki magához ölel.

Ezekkel a gondolatokkal kívánok kegyelemteljes húsvétot.

Farkas Árpád pap bácsi

Új Simonok és Veronikák

Kiábrándult emberek, lelkük megfásult.
Keresztjüket hordozzák, itt mindenki elárult.
Nagy a tömeg, szikrán lobban a gyűlölet;
Együttérzés írmagja halott. Lázít az örület.

Hol vagy Cirenei, kit Simonnak neveznek?
Van sarjad valahol, vagy azok is már kivesztek?
Szomorú, bús anyák, szüljetez nekünk újat!
Megbolydult világban, ki szolgálja az Urat.

Kényszeredetten is, de vitted a keresztfát,
Veritéked cseppje öntözte a Golgotát.
Apák! Tanítsátok fiaitok emberségre!
A kereszt hordozása ne váljék soha terhükre.

Vagy ha látnak embert, ki már nem bírja azt,
Szívük melegével adjanak neki vigaszt.
Kiabáljon, sírjon, zokogjon a lelked!
Tudjad, a világon valaki mindig szenved.

Elítélve, mindenkitől megveretve,
Veronika kendője hová van kiterítve?
Véres veritéked arcodról nem itatja,
Nagy ennek a vén Földnek szennyes áradatja.

Mely hömpölyög, zúg, tombol, mindent elsodor,
Bilincsbe verve, fuldokolva a mélybe kotor,
De amit ott lent talál, az mind múlandó,
Szétmállik, szétporlik, bensője romlandó.

Új Simonok kellenek e fáradt Földre!
Veronikák, kendőjükkal arcot törölve.

Albert Balázs Jolán

Magyarország
XXIV. Felcsíki Egyházi Kórusok Találkozója Karcfalva, Csikjenőfalva

Szeretettel meghívjuk a XXIV. Felcsíki Egyházi Kórusok Találkozójára, amely 2018. április 7-én, szombaton kerül megrendezésre. A rendezvény délelőtt 10 órakor kezdődik a Karcfalvi templomban. Csikszegyházboldogasszonyi Egyházi Kórus

„Boldogasszony, Édes, Hozzád Ésd Ma Népéd...”

2018. április 7-én lesz a XXIV. Felcsíki Kórustalálkozó Karcfalván. Ezekon a kórustalálkozókön 21 kórus vesz részt, ami több mint 600 személyt jelent. A mostani találkozóon is a felcsíki, oldalcsíki és gyimesi kórusok tagjai vesznek részt. A kórustalálkozó az egész faluközösség összefogását igénylő esemény. Mindig a húsvétot követő szombaton rendezik meg. Délelőtt misével kezdődik, majd a kórusok fellépései következnek, ezután pedig ebéd és multság zeneszóval. Ez a rendezvény a falu ünnepe, és nagyon reméljük, hogy számíthatunk a falustársaink segítségére. Házi süteményekkel lehet hozzájárulni a rendezvényhez, amelyeket április 6-án, péntek délután az Antal vendégházban fogunk összegyűjteni.

Ez az esemény csak minden 20 évben ismétlődik meg községünkben, és bízunk benne, hogy egy örök emlék és felemelő élmény marad mindenki számára.

Bálint Bernadette

Ünnepelnek a 40 évesek

Május 5-én kerül sor idén a 40 éves kortárstalálkozóra. Ebben az évben az 1978-ban születettek ünnepelnek, akik a következők:

Ábrahám Erika, Ábrahám (Bálint) Mónika, Ágoston Enikő, Albert Katalin, Bálint Antal, Bálint Enikő, Barabás István, Berszán (Kádár Ferenc) Katalin, Biró Attila, Biró Elemér, Biró-György Csilla, Biró (Berszán) Ibolya, Both Katalin, Both (Kulcsár) Zsófia, Deák Elemér, Erőss Emese, Erőss (Haas) Hajnal, Erőss (Boldizsár) Mónika, Farkas (Albertné) Ildikó, Farkas Zsolt, Gábor (Bálint) Zsófia, Gegő (Kedves) Mária-Csilla, Gegő (Oláh) Tünde, Gidró Aranka, Gidró (Biró) Gyöngyvér, Gidró Lóránt, Gyenge Lóránd, Jéré Enikő, Kajtár Gábor, Kajtár László, Karda Ildikó, Kató Andrea, Kedves Aranka, Kedves (Mészáros) Melinda, Kedves (Péli) Szidónia, Kelemen Levente, Kurkó Teréz, Lukács (Tóth) Anna-Mária, Márton Csilla-Mária, Márton Gizella, Márton (Lajos) Ibolya, Márton Tibor, Méan Erika, Mihály Lehel-Róbert, Miklós (Boér) Kinga, Miklós Tibor, Nagy Erika, Nagy József-Lóránt, Páll László, Páll Szilveszter, Prezmer (Albert) Brigitta, Székely (Márton) Éva, Szentes Tibor, Szócs Zsombor, Veress Levente, Waczel Erika, Zágoni (Bartha) Lilla, Zsók Kinga, Zsók László.

Nem vagyunk egyedül

Minden télen, főleg a vége felé, sokan vágyunk már a tavaszra, az üdeségre, kerti munkáink elkezdésére, tavalyi dolgaink folytatására. Mindarra, amit a hó és hideg miatt nem lehetett végezni. Idén talán még jobban várjuk, mert az idei kikelet több szempontból is a folytatásról szól. A szele érződik már Európában több téren, így az őshonos kisebbségeknél is. A Minority SafePack nevű törvénycsomag-kezdemenyezésre, a több országra kiterjedő aláírásgyűjtési akcióra korábban nem volt példa. Ugyanakkor a tavasz a magyarországi nemzetpolitikában már évekkorábban elkezdődött. Soha nem látott mértékű támogatásra nyílt lehetőség, és nem csak anyagi értelemben.

Persze nem vártuk és most sem várjuk a csodát, hanem mindezek mellett is dolgozunk. Az utóbbi két évben számos olyan megyei beruházást sikerült elindítani vagy újraindítani, amely közösségeink összekötését és a jobb gazdasági feltételek megteremtését szolgálja. Nem elég viszont az aszfalt, ha nem közlekednek rajta, és nem elég az épület, ha nincs megtöltve jövőjükben bízó emberekkel. A jövőkép megteremtésében, fiataljaink itthon maradásának segítésében nem vagyunk egyedül: van egy egyre erősödő anyaország, egy nemzeti elkötelezettségű magyar kormány, amely mindebben erősen támogat. Nem vagyunk tehát egyedül, minden esélyünk megvan arra, hogy több lábón álljunk: az RMDSZ képviselője Bukarestben is helytáll, és a magyar kormánnyal való partnersége révén is erősíti közösségünket.

A Kárpát-medencében a rendszerváltás óta talán soha nem volt akkora esély a magyarság erősítésére, mint most. Ezt az egységet, a közös víziót kell tovább erősítenünk, mert ezáltal sikeresek lehetünk - nemcsak önazonosságunk megőrzésében, hanem gazdaságilag is. Ha nem teljesíti bizonyos kötelességeit a bukaresti kormány, megteszi azt a budapesti. Jóhiszeműen azt is mondhatnánk, a kettő kiegészíti egymást, és ebből csak nyerhetünk. Ehhez azonban az kell, hogy amikor döntési lehetőségünk van, megtegyük kötelességünket itthon és otthon egyaránt. E kötelesség teljesítése nem jár nagy erőfeszítéssel, csak bizalom, meggyőződés és akarat kell hozzá, hogy leadjuk szavazatunkat az általunk legjobbnak tartott alakulatra.

A feltámadás ünnepének megélése is bizalmat, meggyőződést és akaratot igényel. Ugyanakkor a megújulást, az előretekintést, hitünk folytonosságát is jelenti. Újra és újra átélhetjük. Kívánom, hogy így legyen ez idén is! Áldott húsvétot kívánok minden kedves Olvasónak!

Borboly Csaba,
Hargita Megye Tanácsának elnöke

TUDJA-E, hogy?

Az első állatkert Kínában létesült időszámításunk előtt 2000-ben „A művelődés parkja” néven. Európában először Velencében nyitották meg az első állatkertet 1333-ban.

A gólyák kiváló vitorlázó repülők. Ez azt jelenti, hogy lehetőség szerint nem erőből repülnek, hanem jóval energiatakarékosabb módon, a felszálló légáramlatokat használják arra, hogy minél messzebb jussanak. Gyakran látni köröző gólyákat mező felett, vonulásban hegyoldalaknál. Itt találják meg azokat a felszálló légáramlatokat, ún. termik-kéményeket, amelyek segítségével feljutnak több száz méteres magassáig, majd innen siklanak a kívánt irányba a legközelebbi termikig. A siklóernyőzők pontosan tudják, hogy a ragadozó madarak, gólyák kiválóan megmutatják egy ismeretlen terepen, hol érdemes a felhajtó légáramlatokat keresni. Vonuláskor is mindig a szárazföldet követik, és csak nappal repülnek, éjszakára megállnak.

A rovarok általában aprók, súlyuk rendszerint elenyésző. Összes súlyuk a Földön azonban mégis rendkívül nagy. Becslések szerint a földön élő rovarok súlya nagyobb, mint az összes többi állaté együtt.

MAGYARORSZÁGI VÁLASZTÁSOK 2018.

2018 áprilisában a nemzetünk jövőjéről döntünk. Minden erdélyi szavazat a magyar nemzetet erősíti.

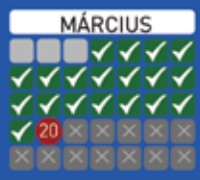
Regisztráljon és szavazzon!

Ez a tájékoztató bemutatja a szavazással kapcsolatos lépéseket. Ha kérdése van, vegye fel felünk a kapcsolatot.

0800-444-666 (ingyenes telefonszám)
www.regisztracio.ro
facebook.com/EurotransAlapitvany

1. MÁRCIUS 20-IG REGISZTRÁLHAT

Március 20-ig regisztrálhat az RMDSZ helyi szervezeteinél vagy a 0800-444-666 telefonszámon!

2. MÁRCIUS 15. UTÁN ÉRKEZIK A SZAVAZÓLAP

Figyelje a postaládáját! Levelet fog kapni, amely tartalmazza a szavazáshoz szükséges iratokat:

- 1 szavazólapot
- 1 azonosító nyilatkozatot
- 1 borítékot a szavazólapnak
- 1 választborítékot

Ha a Főkonzulátusra kérte a szavazólapját, akkor onnan is kell elvennie! Nem fogják hazaküldeni.

3. A SZAVAZÓLAP É

- A szavazólapon az **0** alatti kört jelölje!
 - A kitöltött szavazólapot az üres borítékba! ragassza le.
 - Töltse ki az azonosító!
- Figyelem! Mindent**

i VIGYÁZZON

az adatok pontosságára!
Ha az adatok hibásak, a szavazata érvénytelen!
Ha bizonytalan, kérjen segítséget!

4. A BORÍTÉK VISSZ

Az azonosító nyilatkozat borítékot helyezze el! Ezt április 6-ig leadha

Az RMDSZ segítségé

- ✓ Vigye el a borítékot RMDSZ vagy Eurotrans
- ✓ Ha munkatársaink otthonában, adja a borítékot, ők eljuttatják a konzulátusokra.

Áprilisban magyarországi választások lesznek

A szavazati joggal élni kell,

hangsúlyozza a magyarországi választásokról **Kelemen Hunor**, a Romániai Magyar Demokrata Szövetség elnöke. Az erdélyi magyaroknak regisztrálniuk kell ahhoz, hogy szavazhassanak. Mi segítjük ezt a folyamatot, a következő időszakban a szavazás menetéről is információt nyújtunk - teszi hozzá a szövetségi elnök.

Az az érdekünk, hogy továbbra is olyan kormány irányítsa Magyarországot, amely bebizonyította, nemzetpolitikai víziójában és a mindennapi gyakorlatban fontos teret foglalnak el az erdélyi magyarok. A Fidesz-KDNP-ben partnerre leltünk, ezt a partnerséget pedig tovább szeretnénk erősíteni - adott hangot meggyőződésének Kelemen Hunor.

ES AZ AZONOSÍTÓ NYILATKOZAT KITÖLTÉSE

Ön által választott pártlista

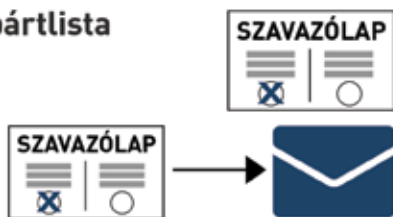
be X-szel!

lapot tegye be

A borítékot

tó nyilatkozatot!

t a lakcímkártya adatai szerint kell kitölteni!

AZONOSÍTÓ NYILATKOZAT LEVÉLBE SZAVAZÁSHOZ

A választópolgár adatai

(1) Név: **SZABÓ-KOVÁCS ILONA**

(2) Születési név: **KOVÁCS ILONA**

(3) Születési hely: **TORDA (TURDA)**

(4) Születési ideje: **1. 9. 76. év, 0. 3. hónap, 1. 5. nap**

(5) Anyja neve: **HORVÁTH MELINDA**

(6) Személyi azonosító vagy a választópolgár magyar állampolgárságát igazoló érvényes okmányok száma: **2 76.03.15. 03.12**

- személyi azonosító: **2 76.03.15. 03.12**

- ötéves száma: **2 76.03.15. 03.12**

- honosítási okmány száma: **2 76.03.15. 03.12**

- állampolgársági bizonyítvány száma: **2 76.03.15. 03.12**

Nyilatkozom, hogy a lezárt boríték az általam leadott szavazatot tartalmazza.

Kelt: **MAROSVÁSÁRHELY 2.0.1.8. 0.3. 2.7.**

a választópolgár saját kezű aláírása

Red callouts:

- A lakcímkártyán szereplő adatok szerint!
- Anyja leánykori neve a lakcímkártyáján szereplő adat szerint.
- A személyi azonosító a lakcímkártya hátlapján található!
- Ha a személyi azonosítószámát megadta, ezeket hagyja üresen!

BEJUTTATÁSA - ÁPRILIS 6-IG

at és a szavazólapot tartalmazó

a megcímezett válaszbörítékba!

atja:

vel

t bármelyik

rans irodába!

k felkeresik

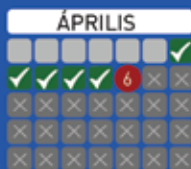
át nekik a

atják a

Főkonzulátusokon személyesen

- ✓ Március 26-tól április 6-ig, munkanapokon reggel 6 és este 10 óra között.
- ✓ Április 8-án, reggel 6 és este 7 között.

Az erdélyi magyarok levélben szavaznak. A boríték március 15. után várható arra a címre, amit a regisztrációkor megadtak. Amennyiben a konzulátusok valamelyikére kérték, vagy az eddigi választásokkor is onnan vették át, akkor most is onnan kell átvenniük.

A választási boríték tartalmaz egy szavazólapot, egy azonosító nyilatkozatot, egy lezárható borítékot, amelybe a szavazólapot kell beletenni, egy megcímezett válaszbörítékot, valamint egy tájékoztatót.

Az azonosító nyilatkozatot a lakcímkártyán szereplő adatok szerint kell kitölteni. Ha hibázunk, a szavazatunk is érvénytelenné válik. Aki segítséget igényel az azonosító nyilatkozat kitöltésében, forduljon bizalommal az RMDSZ és az Eurotrans Alapítvány munkatársaihoz, vagy a helyi polgármesteri hivatalhoz. Fontos, hogy a szavazólapot már mindenkinek egyénileg kell kitöltenie. Ezt követően le kell zárni az erre szánt borítékba.

Az RMDSZ helyi szervezeteinek munkatársai a magyar embereket otthonukban is felkeresik, hogy a nyilatkozat kitöltésében segíthessenek. Aki igényt tart rá, annak a szavazóbörítékját a konzulátusokra is eljuttatjuk.

Aki elhibázta az azonosító nyilatkozatot, az kérhet újat az RMDSZ vagy az Eurotrans Alapítvány helyi munkatársaitól. Az azonosító nyilatkozat kicserélésére van lehetőség, a szavazólapot már nem lehet javítani. Arra kérünk mindenkit, hogy figyelmesen töltse ki a nyilatkozatot.

Két lehetőséget javasolunk a borítékok visszaküldésére. Az egyik megoldás az RMDSZ-en keresztül: adják át valamilyen kollégánknak, vagy vigyék el helyi szervezeteinkhez. Az általunk összegyűjtött borítékokat a konzulátusokra visszük. A másik megoldás, ha egyenesen a konzulátusokra juttatják el. Ezek meghosszabbított programmal működnek: március 26-tól április 7-ig, hétfőtől szombatig reggel 6 és este 10 között, valamint április 8-án reggel 6-tól este 7-ig.

Nagy Zoltán Levente, az Eurotrans Alapítvány elnöke kiemelte: az erdélyi magyarok úgy érzik, saját jövőjükre is hatással van az, hogy milyen kormány irányítja Magyarországot.

Fontos tudnivalók a víz- és szennyvízhálózatról

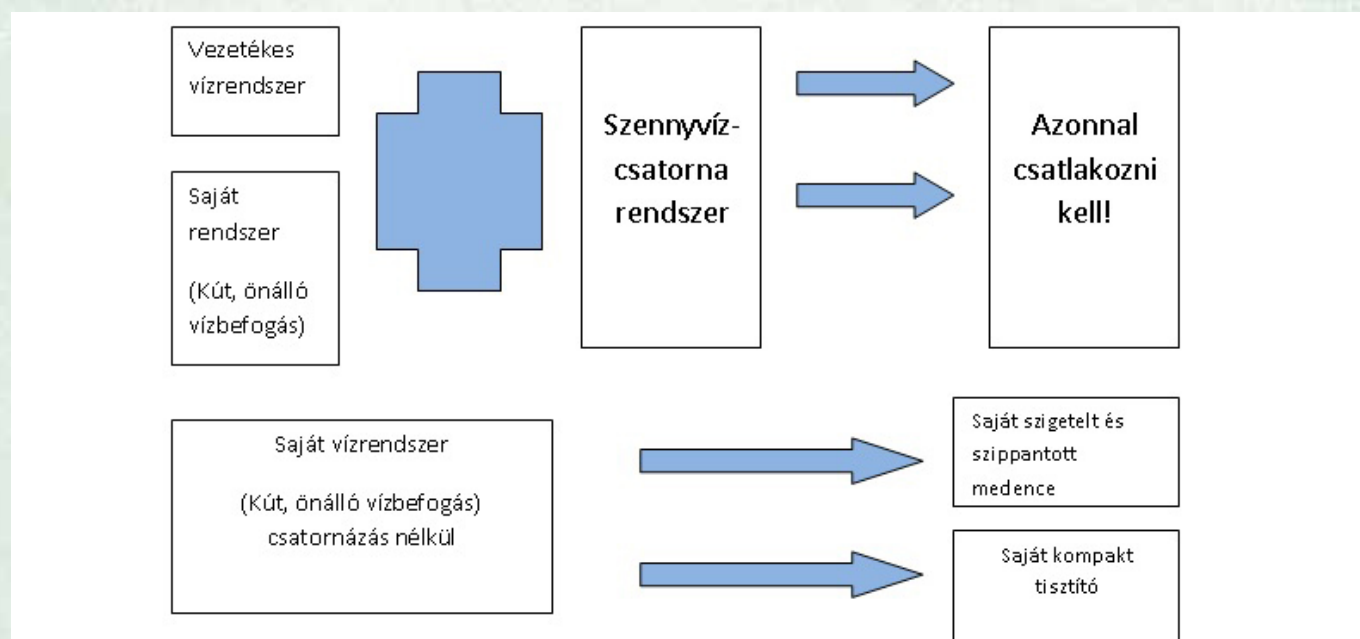
Az elmúlt években az Európai Unió alapokból finanszírozott víz- és szennyvízrendszert bővítő és felújító projektek sikeresen lezárultak. A **200 millió lej** értékű nagyberuházáshoz az önkormányzatok része 3,3 millió lej, a **Harvíz RT saját hozzájárulása pedig 19,7 millió lej** volt.

A nagyberuházás célja és sikerességének feltétele, hogy a legalább tízezer fős településcsoportok lakosai számára elérhetővé tegye a vezetékes ivóvízellátást, és a szennyvízrendszerre való csatlakozást. Előbbit minden háztartásban, utóbbit azok 90 százalékában.

A felcsíki térségben, **Csikszentdomokos, Csikszenttamás, Karcfalva, Csikdánfalva** és **Csikmadaras községek teljesítették a feltételeket.** Felcsíkon sikeresen megépült a telekhatárig 4102 vízbekötés illetve 5191 szennyvízbekötés.

Település neve	Vízbekötések helyzete			Szennyvízbekötések helyzete		
	Alap projekt	Spórlás	Vízbekötés összesen	Alap projekt	Spórlás	Szennyvízbekötés Összesen
Csikszentdomokos	1250	456	1706	1315	486	1801
Csikmadaras	132	335	467	125	600	725
Karcfalva						
Csikjenőfalva	313	386	699	269	667	936
Csikszenttamás	279	381	660	133	805	938
Csikdánfalva	294	276	570	132	659	791

A víz- és csatornaszolgáltatásról szóló törvény 19. szakasza minden vízhasználó természetes és jogi személyt - a saját vízellátással rendelkezőket is beleértve - **csatlakozásra kötelez** a már létező vagy újonnan létrehozott szennyvízrendszerre.

Azokat, akik nem csatlakoznak a környezetörtség 2000-től 4000 lejig terjedő bírsággal sújtja!
Azon övezetekben, ahol a szennyvízrendszerre való csatlakozás feltétele biztosított, a szennyvíz szippantással való elszállítása tilos!

CSATLAKOZZON 3 LÉPÉSBEN:

1. Vegye fel a kapcsolatot a területi megbízottal, Boér Tiborral (0758 060 493).
2. A területi megbízottnál vagy vállalatunk székhelyén (Csikszereda, Akác utca 1 szám) számla ellenében fizesse be a mindössze 80 lejes engedélyezési díjat, és az engedélyt legkésőbb 15 napon belül kézhez kapja.
3. Miután megbízottunk ellenőrzi a csatlakozás kivitelezését, azonnal megkötjük a szolgáltatói szerződést.

Nehéz évbe kezdett az önkormányzat

Elkezdődött a 2018-as év a polgármesteri hivatal háza táján is. Azonban bevallom elkésérítő számok fogadtak, amikor megkaptuk a költségvetésünk azon részét, amelyet a kormány biztosít az önkormányzat számára. Rendkívül szűkös az idei költségvetésünk, sajnos még az önkormányzat, és alintézményeinek fenntartására sem elég. (alkalmazottak fizetése, közvilágítás, épületek fűtése). Alig több, mint fél évre tudtuk ezen költségek fedezését betervezni.

Szerencsére ennek a fenti mellett az is az oka, hogy szám szerint nyolc nyertes projektünk van elkezdve, amelyek majdnem mindegyike komoly önrészt követel, így ezek a pénzüsszegek is megsűkítik az idei büdzsét.

Ezek közül az egyik legnagyobb a DKSZ Önkormányzati Fejlesztési Társulás által sikeresen megpályázott projekt, amely a három községben összesen több mint 16 km út aszfaltozását teszi lehetővé (5,6 km Karcfalván és Jenőfalván). A tervek elkészültek, és amennyiben nem húzódik el a közbeszerzési eljárás, még az idén nekifoghatunk a munkálatoknak.

A fenti uniós projekthez hasonlóan a kormány vidékfejlesztési programjában (PNDL) is sikerrel pályázott a DKSZ ÖFT. A támogatási szerződést aláírta a társulás elnöke, viszont a nagymértékű önrész biztosítása miatt a projekt kivitelezésére - amely szintén kis híján 6 km út aszfaltozását teszi lehetővé községünkben -, leghamarabb 2019-ben kerülhet sor. Nem úgy a másik PNDL-s projekt esetében, amely szintén a társulás égisze alatt történik, és a három község Dánfalva, Karcfalva és Szenttamás közvilágítás hálózatának felújítására szolgál. Ez a projekt ha minden jól megy, legkésőbb a nyár folyamán megvalósul.

Karcfalva Község Önkormányzata a fenti projektek mellett még két másik pályázati dokumentációt is benyújtott a PNDL program keretében. Egyik a Madicsa-fürdő felé vezető DC 83-as út további aszfaltozását célozza meg - megközelítőleg 1,5 km hosszúságban,- a másik az orvosi rendelő külső felújítására szolgál (nyílászárócseré, meszelés stb.). Utóbbi akár már idén, előbbi viszont csak jövőben valósulhat meg, de mindkét esetben aláírtuk már a finanszírozási szerződést.

Jól halad a Csík LEADER-hez benyújtott projektünk lebonyolítása is. Nem-sokára kiírjuk a közbeszerzést a járdaseprő gép, illetve a kotrórakodó gépre (buldoexkavátor) szerelhető sánckaszáló gép megvásárlására.

Március derekán nagyon jó hírt kaptunk a gyulafehérvári Regionális Vidékfejlesztési Finanszírozási Központból. Pozitívan bírálták el azt a projektünket, amelyet a tavalyi évben nyújtottunk be a karcfalvi kultúrház felújítására (tűzvédelmi rendszer valamint hang- és fénytechnika kiépítése, fűvós hangszerek vásárlása és egyéb javítások).

Egy másik fontos beruházásról, amire a magyar kormánytól kaptunk támogatást a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. által, és amely a világháborúk hőseinek emléket állító márványtáblák felújításáról szól, Szabó Kázmér, a Felcsik Kistérségi Társulás munkatársa bővebben tájékoztat e lapszámban. A fenti projektek mindegyike községünk fejlődését szolgálja. Sajnos a mostani szűkös esztendőekben pályázati források igénybevétele nélkül nem lehet komolyabb beruházásokat megvalósítani. A hozzájuk szükséges önrész előteremtése viszont komoly gondot okoz.

Végezetül hadd szóljak néhány szót a hulladékélszállítási bonyodalmakról. Mivel a tavalyi évben lejárt a szerződésünk a szemétszállító RDE Huron nevezetű céggel, néhány hónap alatt összeállítottuk az új tenderfüzetet, hogy kiírassuk közbeszerzésre a hulladék élszállítását. Sajnos a bürokrácia útvesztőibe belegabalyodva még a mai napig nem tudtunk végleges szerződést kötni egyetlen céggel sem, ezért hamarosan újra kiírjuk a licitet a hulladék élszállítására. Amíg zajlik a licit a január 1-től március 31-ig megkötött ideiglenes szerződés mintájára újabb három hónapra kötünk szerződést. Aki kifizette az első három hónap díját, azt megkérem, hogy a következő három hónapot is fizesse ki április 1 után, mivel akkortól lesz újabb három hónapig szerződésünk. Aki még nem fizetett semmit az idén, vagy esetleg még a tavaly sem, azt megkérem, hogy jöjjön és fizesse ki a szemétdíjat, hogy törleszthessük mi is a cég felé a szállítás díját.

A Székaszó kisújság hasábjain keresztül is kívánok kegyelmekben gazdag húsvéti ünnepeket Karcfalva és Jenőfalva minden lakójának.

Gábor Tibor polgármester

A világháborús emlékmű látványterve

Emlékmű a világháborús hőseinknek

Karcfalva község két településéről, Karcfalváról és Csikjenőfalváról az I. és II. világháborúban sok honfitársunk adta életét. Ezeknek a hősöknek állít emléket az a két márványtábla, melyek az 1980-as évektől a templomunk bejáratánál, a haranglábak alatt voltak elhelyezve. Az egyházközségünk akkori plébánosa Székely Gergely c. kanonok, c. esperes kezdeményezésére készült táblák elhelyezése a kommunizmus éveiben nem kis bátorságot feltételezett. Az 1990-es években egy felújítás során az egyház eltávolította a táblákat, és más rendeltetést adott a helynek. Azóta a táblák egy raktárban vannak elhelyezve, arra várva, hogy megfelelő és méltó helyre kerüljenek.

A karcfalvi önkormányzat szeretné helyreállítani, és egy kegyeleti helyen méltó emlékhelyet kialakítani

azoknak a községünkbeli származó hősöknek, akik a világháborúban életüket veszítették. Ennek érdekében még 2017-ben a karcfalvi önkormányzat pályázatot nyújtott be a **Bethlen Gábor Alaphoz**, mely pozitív elbírálás nyomán **1.500.000** forint támogatást biztosít az emlékhely kialakításához. Az emléktáblákon 175 személy neve szerepel, akik az egykori plébános adatgyűjtése alapján kerültek rögzítésre.

Az önkormányzat és az egyház képviselőinek közös terepszemléje során egy, az önkormányzat tulajdonában lévő területet jelöltünk ki a kegyeleti hely kialakítására, mely elhelyezés, láthatóság és látogathatóság szempontjából is a legmegfelelőbb, és a legméltóbb erre a célra. A terület a ravatalozó, a temető és a műemlék templom hármasszomszédságában helyezkedik el. E három szent hely mintegy körülöleli azt a területet mely a kis völgyből kiemelkedő dombon van, és a temetőhöz vezető út határolja. A terület elhelyezkedése révén egyszerre teszi lehetővé a csendes megemlékezést a temető szakrális, csendes szomszédságában, ugyanakkor központi, könnyen elérhető elhelyezkedése a látogathatóságát segíti, és folyamatos figyelemfelkeltő az arra járók számára. A kegyeleti hely kialakítása sok év után rendezi az emlékjelek elhelyezését, és lehetőséget ad, hogy a községből származó hősöknek méltó módon emléket állítsunk.

A kegyeleti hely kialakítása során a felhasznált anyag a kő, ami jól illeszkedik a környezetbe. A terület rendezéséhez szükséges kockakövet a Karcfalvi Larix Közbirtokosság biztosítja. Mivel műemlék környezetében épül az emlékmű, a szükséges engedélykészszerzése, a tervek jóváhagyása valamivel időigényesebb. De reméljük, hogy hamarosan, még a nyáron, elkészülhet az emlékhely, és a hősi halottainknak emléket állító márványtáblák is méltó helyre kerülnek.

Szabó Kázmér

Kisvágóhíd és húsfeldolgozó lenne Jenőfalván

A több mint négy éve a jenőfalvi közbirtokosság által megálmodott vágóhíd és húsfeldolgozó valósággá válhat, amennyiben a közbirtokosság közgyűlése úgy dönt, hogy a megvalósíthatósági tanulmány kiemelezése után belevág a beruházás elindításába.

Az elmúlt nyolc hónapban a közbirtokosság vezetősége valamint a Felcsík Kistérségi Társulás munkaközössége azon dolgozott, hogy szakértői véleményekkel és konkrét adatokkal alátámassza a beruházás megvalósíthatóságát. Szakértőket vontunk be minden területen, így elkészült márciusra az a megvalósíthatósági tanulmány, amelyet március 18-án mutattak be a közbirtokossági tagoknak a csikjenőfalvi kultúrotthonban.

A beruházás lehetővé tenné a napi 5 számos állat levágását, és az abból származó nyersanyag feldolgozását. Ugyanakkor egy állatégető is része lenne a beruházásnak. A közbirtokosság modern szövetkezet létrehozásában gondolkodik, amely azért is előnyös, mert a gazdákat már a beruházás elkezdése előtt bevonnák a „közös gondolkodásba”.

Ami biztos, hogy a vágóhíd önmagában pénzügyileg veszteséget termel, ezért elengedhetetlen, hogy egy feldolgozóval társítva valósuljon meg. Mozgó vágóhídban lehetne gondolkodni, amelynek egyik előnye az, hogy akár bérvágást is lehetne vállalni nagyobb farmokon, az állatok teljesen szokásos környezetükben, gondozóik jelenlétében vágódnak le, ami jobb minőségű húst eredményezne. A mozgó vágóhíd egy erre a célra épített hűtőkocsiból áll, amelynek vágószekrénye hátulról nyitható, és szilárd oldalfalakkal zárt térré alakítható.

A beruházás hiánypótló lenne a megyében, lehetőséget adna arra, hogy a gazdák ne maradjanak kiszolgáltatott helyzetben, ha kényszervágást kell végrehajtani, de a cél természetesen az, hogy saját alapanyagból saját termék jusson a lakosság és a vendéglátó egységek asztalára.

A további lépéseket illetően szükség van egy részletes kivitelezési tervdokumentáció elkészítésére, a gazdák felkészítésére a „modern szövetkezeti gondolkodás” átvételére, a kialakítás és a működtetés jogi kereteinek meghatározására, valamint a forrás biztosítására pályázati keretből. A beruházás várható költsége 1.2 millió euro, amelyet pályázati forrásból biztosítana a közbirtokosság.

Süket Zsombor

Felcsík Kistérségi Társulás

Munkás, de örömteli évek voltak...

- beszélgetés Székely Sándor nyugdíjas tanárral -

Egy tanárnak, aki 42 éven át gyermekeket oktatott, nem lehetett valami jó érzés megválni a katedrától, hisz a nevelés, a tudás átadásának megszakítása pótolhatatlan úrt hagy hátralevő életében. Fiatalon, az egyetem elvégzése után helyezték a karcfalvi iskolához, nem messze szülőfalujától, Csíkrákostól. Nevelő munkája azonban az évek során Karcfalvához kötötte. Közben családot alapított, megszerette az itteni gyermekeket, és aktívan kapcsolódott be a faluközösség életébe. Beszélgetésünk során erre az időszakra térünk vissza Székely Sándor tanárral, aki most már 8 éve, hogy nyugdíjasként „csak” kíváncsian szemléli a településünkön történő változásokat.

- Milyen gondolatok vezéreltek, amikor először lépted át az iskola küszöbét?

- Reményekkel és őszinte tenni akarással, mint aki előtt megnyílt az út terveinek megvalósítására indultam el a pályán. Amikor 1968-ban, az iskolai év megkezdésekor, mint új tanárt a kollégák kedvesen fogadtak, jó érzés volt közöttük lenni. Fülöp Imre igazgató tanácsokkal látott el, hogy zökkenőmentesen illeszkedhessek be a tanári közösségbe. Nem tagadom, akkor egy kissé bátortalan és szerény voltam. Azonban a matematikát és fizikát úgy tanítottam, hogy ez által mind a gyermekek, mind a tanár kollégák mondhatom, megszerettek. Ugyanis arra törekedtem, hogy a tanulók a leadott anyag nagy részét már az iskolában sajátítsák el, és otthonra csak a házi feladat maradjon.

- Azt szokták mondani, hogy „a jó pap is holtig tanul”. Volt-e lehetőség az egyetemi évek után tudásod további gyarapítására?

- Igen. Az évek folyamán minden fokozati- és véglegesítő vizsgát letettem, ha jól emlékszem vissza, mintegy 16-18 esetben maximális értékelést kaptam. Ez is segített abban, hogy tanítványaimat megfelelően készítsem fel a különböző tantárgyversenyekre (olimpiászokra). Általában ezekről elismeréssel tértünk vissza. Elégtétel számunkra, tanárok számára, hogy tanítványaink közül több mint százan végeztek főiskolát, egyetemet. Nem szeretnék neveket felsorolni, de közülük került ki jó néhány mérnök, tanár, közgazdász, egyesek pedig a politikai pályán érvényesültek. Igaz, azt is elárulom, hogy egyszer véletlenül összefutottam valakivel, aki azt mondotta: „maga

csinált embert belőlem!” Mikor kérdeztem hol dolgozik, csak annyit felelt: „most jövök a börtönből”. Hogy mire gondolt, amikor ezt mondta, a mai napig sem tudom. Hát, ilyen is volt.

- És az iskolán kívül?

- Sokat sportoltam. Futballoztam, hokiztam, de voltam egy ideig hoki bírós is. Különböző lelkiismeret kérdése volt a tanárok körében, hogy ki mivel akar foglalkozni a tanításon kívül. Én például közel 22 éven keresztül főleg az 50 éveseknek segítettem. Színdarabokat, táncokat tanítottunk, vagy teljes estét betöltő előadásokat szerveztünk, még a szomszéd falvakba is eljutottunk. Egy-egy előadás után annyi volt a szegfű, hogy otthon a tehéneknek is jutott belőle. Az itthoni fiatalokkal egyszer a betanított székely táncos országos versenyen vettünk részt Segesváron, ahol a diplomán kívül egy hegedűt, tokostól és egy utazótáskát is ajándékoztak nekünk. Még sok mindenről beszélhetnék, de nem akarom szaporítani a szót.

- Egy utolsó kérdés: nyugdíjasként az évek folyamán még visszamehettél volna tanítani, miért nem tetted?

- Három oka volt, van:

1. ennyi évi tanítás után eléggé kifárad az ember;
2. a gyermekek mai gondolkodási módja nem azonos, mint a régi időkben;
3. a tanügyi törvény másképp írja elő a tanítás módszereit.

Kérdezt: Németh Szilveszter

Székely zászlóval ünnepeltünk március 15-én

A magyar forradalom és szabadságharc ünnepének 170-ik évfordulójáról emlékeztünk meg március havának 15. napján. A megemlékezés ünnepi szentmisével kezdődött, ahol részt vett a Mártonffy György Általános Iskola összes diákja. A szentmise után a templomban a nyolcadikos diákok ünnepi műsorral emlékeztek a hősökre. Ezt követően a polgármesteri hivatal nevében megkoszorúzták Székely Lajos honvédszázados és Mihály Gergely felcsíki táblabíró sírjait a templomkerítésben, akik a '48-'49-es eseményekben szerepet játszottak.

Ezután a tömeg a karcfalvi kopjafához vonult, ahol a Karcfalvi-Csíkjenőfalvi Ifjúsági Fúvószenekar játéka és egy szavalat elhangzása után a nyolcadikosok koszorúkat helyeztek el az intézmények nevében.

A fúvószenekar vezetésével ezután a jenőfalvi kopjafához vonultunk, ahol a jenőfalvi I-IV osztályosok előadását hallgathattuk meg. A nyolcadikosok itt is elhelyezték a hősök előtt tisztelgő intézmények koszorúit, majd a megemlékezés végeztével a fúvószenekar vezetésével a tömeg visszavonult a községközpontba.

Ezúton szeretném megköszönni az iskola tanárainak, tanítóinak valamint a diákoknak a tartalmas előadást. Ugyanakkor a község fúvószenekarának is köszönetet mondok, hogy szebbé tették az ünnepet.

Röviddel az ünnep előtt osztottuk ki a megígért székely zászlókat, amelyeket a helyi tanácsosok finanszíroztak saját költségükön. Jó volt látni, hogy március 15-én majdnem minden házon ott lobogott a zászló. Jó volt látni ezt az összefogást, és azt, hogy székely jelképeinket büszkén vállaljuk!

Szócs László

Százhetven év távlatából

Amint azt a kiadvány első oldalaiból is megtudhatjuk, valóban hiánypótló események tárulnak elénk az 1848-1849-es forradalom és szabadságharc idején történekekről.

Pál-Antal Sándor a korabeli források felhasználásával gyűjtötte össze a Csík-, Gyergyó- és Kászon székely székekre vonatkozó dokumentumokat. Részünkről, helybeliektől nem meglepő, hogy időnként a szerző egy-egy újabb kötetrel rukkol elő. Az viszont igen, hogy ilyen nagy terjedelemben - több mint 450 oldalon - tárja elénk az 1848-as Csíkszéki történéseket. Amint írja, munkájának célja az események részletesebb megismertetése az olvasóval, ami valóban kitartó munkát igényelt. Levéltári tapasztalatán és ismeretein túl kapcsolatba lépett más történészekkel és szakmabeliekkel, amelynek eredményeként sikerült egy átfogó, tényfeltáró és elemző munkával gazdagítani ismereteinket.

Korabeli iratok

Az alábbi képen látható kötetben ismertetett iratok, jegyzőkönyvek, lajstromok mind-mind tanúbizonyságai annak, hogy a forradalom és szabadságharc eszméi a székelység körében is mélyen elterjedtek. Mindannyian ismerjük a történelemből Bem tábornokot, Gál Sándort, vagy Gábor Áront, de a kulisszák mögötti történésekről vajmi keveset tudunk. Nos, Pál-Antal Sándor kivételes érdeme, hogy elénk tárja ezeket a korabeli dokumentumokat, és betekintést nyújt a székelység és a katonai parancsnokságok közötti viszonyról. Szándékosan hangsúlyozom a „viszonyt”, hiszen a forradalom idején a lakosságnak nem volt könnyű eldönteni, hogy kire hallgasson, melyik oldalra álljon.

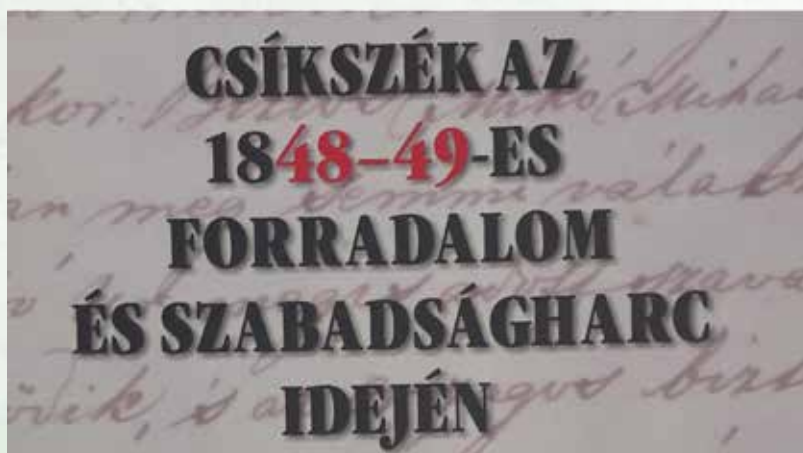
A két parancsnokság között

Egyik felől a forradalom élén álló parancsnokság toborozta a székelyeket a katonai alakulatokba. A másik oldalon azonban a császári, királyi biztosok (akik ugyancsak magyar ajkú és a császárhoz hű vezetők voltak) ellenfelhívást intéztek a néphez, hogy ne csatlakozzanak a forradalmárokhöz. Mi több, egyik is, a másik is hadbírótság elé állítással és halálbüntetéssel fenyegette mindazokat, akik valamilyen módon nem akartak részt venni a harcokban, vagy megszöktek a katonai alakulatoktól.

Milyen volt az élete a polgárságnak?

Nem volt könnyű. A szerző által ismertetett iratokból kitűnik, hogy a feszült hangulatban vitatkoztak, veszekedtek, egymást jelentgették, de a polgári, vagy katonai vezetőkhez is gyakran fordultak vélt vagy valós igazuk eldöntéséért. Az említett iratok között találunk szentdomokosi, szenttamási, jenőfalvi, karcfalvi, madéfalvi történéseket, különböző folyamodványokat, amelyekkel a felsőbb vezetéshez fordultak. Érdekesség számunkra, hogy 1848 szeptemberében Karcfalváról 40, míg Jenőfalváról 24 személyt írtak össze a forradalmi nemzetőrségbe, akik itthon, helyben teljesítettek úgynevezett katonai szolgálatot. Olyan nevű emberek voltak közöttük, mint például a Lukácsok, Kálmánok, Kozmák, Katók, Bálintok Karcfalváról, vagy a Farkas, Venczel, Jéré, Mihály, Szóts stb. nevek Jenőfalváról.

Németh Szilveszter

Őseink a Székely Határőrségben

• A karcfalvi magyar királyi 5. székely honvéd hegyi határőr-zászlóalj története a második világháborúban •

A székelyföldi politikai vezetők már az 1940 őszi második bécsi döntést követően felvették egy székelyföldi önvédelmi katonai szervezet megalakítását, melyet támogató Teleki Pál miniszterelnök kormánya és a magyar katonai vezetés is.

A „kis magyar világ” idején (1940-1944) Székelyföld közvetlen határvédelmét a határvadász-zászlóalj látta el. 1940. december 2-tól a csíkszeredai (később gyimesfelsőlói) m. kir. 32. székely honvéd határvadász-zászlóaljhoz vonult be katonai szolgálatra a 21-ik életévét betöltött katonaköteles karcfalvi legények nagyobb része is. Azonban Székelyföld zsákszerű földrajzi helyzete megkövetelte, hogy a határvédelmet megerősítsék a Romániával való feszült politikai helyzet miatt. Ezért 1942 tavaszától felállították a Székely Határőrséget, melynek keretében a székelyföldi településeken 20 székely határőr-zászlóalj szerveztek meg. Felcsík térségében az 5. székely határőr-zászlóalj jött létre, melynek parancsnoksága kezdetben Csíkszentdomokosra települt. Később, 1943 őszen átköltözött Karcfalvára, a korabeli források szerint, a jobb elhelyezés miatt.

A békeidőben kilencfős keretből álló zászlóalj csak mozgósítás esetén töltötték fel. Hadilétszáma meghaladta az 1100 főt. A zászlóalj századait és szakaszait a felcsíki falvak adták, jórészt 42 és 60 éves tartalékosok és póttartalékosok, akik az első világháborút is megjárták. A parancsnoki beosztásokba azok kerültek, akik az első világháború végén valamilyen rendfokozattal szereltek le. E zászlóalj feladata háború esetén a székely települések védelme lett volna.

A karcfalvi 5. székely hegyi határőr-zászlóalj négy határőrszázada (századonként kilenc golyószóró és két géppuska) a nagyobb községekből szerveződött. Az 5/2. határőrszázadot alkotta Karcfalva és Csíkjénőfalva, melynek parancsnoka Borbáth tartalékos főhadnagy, jenőfalvi tanító lett. Az 1., 3., és 4. századokat Csíkdánfalva, Csíkmadaras és Csíkszentdomokos alkotta. A zászlóalj alárendeltségébe tartozott egy nehézfégyverszázad, mely zömében csíkszenttamásiakból állt (két-két 1936 M. 20 mm-es nehézpuska, 1936 M. 8 cm-es aknavető és 1936 M. 3,7 cm-es fogatolt páncéltörő ágyú), továbbá egy-egy

árkászszerkezet, távbeszélőszakasz, lovasszakasz és kerékpáros raj. A zászlóaljtörzs és a parancsnokság Karcfalván kapott helyet Lovászy Ödön alezredes vezetésével.

A határőrök kezdetben csak hetente egy-két alkalommal vonultak be gyakorlatra, a fegyverzetet és a felszerelést először otthon, később decentralizált raktárakban tárolták századonként.

Mivel a székely határőrök hiányos kiképzése és idős kora miatt a határőr-zászlóalj ütőképessége - a másodrangú felszerelés és fegyverzet mellett - kívánivalót hagyott maga után, a hadvezetés elhatározta a 18-19 éves levették tényleges katonai szolgáltra való bevonulását. A csíki fiatalok a magyar királyi gyimesbükki székely honvéd gyalogsági kiképzőtáborba vonultak be 1943. október 4-én. Egy évre tervezett kiképzésük célja a székely határőrség állományának megfiatalítása, és a legidősebbek leszerelése volt. A gyimesbükki kiképzőtábort 1944. március 20-án, Magyarország német megszállása után egy nappal, a Székely Határőrség első mozgósításának idején számolták fel. A fiatal határőröket útba indították, és szülőfalujukba hazatérve, az itthon lévő határőrszázadokba osztották be. Így az 5. székely határőr-zászlóalj állományát is feltöltötték, ahol szomszéd a szomszédal vagy éppen apa a fiával került egy rajba, szakaszba, vagy századba. Mivel a német megszállást követően nem került sor fegyveres konfliktusra a német csapatokkal szemben, pár nap múlva visszavonták a mozgósítási parancsot.

1944 nyarán a határőr-zászlóaljból az idősebbeket hazaengedték mezőgazdasági munkára, a fiatalabbak pedig erődítési munkálatokon vettek részt a keleti hegyszorosokban. Az 5. székely határőr-zászlóalj 18-19 éves határőrei a Gyimesi-szorosba kerültek.

1944. július 26-án, a szovjet Vörös Hadsereg közeledtével, ismét mozgósították a Székely Határőrséget. Az 5. székely határőr-zászlóalj Karcfalváról indult a Gyimesi-szorosba, ahol a zászlóaljparancsnokság Barátosra települt, és tovább folytatták az erődítési munkálatokat. Emellett állandóan folyt a gyakorlatozás is.

1944 augusztus utolsó napjaiban a szovjet egységek felzárkóztak Székelyföld keleti határaitra. A hegyszorosokban sorra lángoltak fel a harcok augusztus 26-tól, ahogy a Gyimesi-szorosban is. A fő támadási sávokban

határvadász-zászlóalj és német csapatok védekeztek. A magasabb hegyeket támpontszerűen szállták meg a gyengébb tűzerővel rendelkező székely határvadász-zászlóalj. Az 5. székely határvadász-zászlóalj a Gyimesi-szorostól északra a Gonc-tető – Barátos (882 m) – Kerek-havas (1441 m) vonalon, megerősített állásokban várta a szovjet támadást a csíki 70. határvadászcsoporthoz legészakibb zászlóaljaként. A 70. határvadászcsoporthoz fő erejét a 32. határvadász-zászlóalj képezte, emellett a szépvízi 4. és a csíkszeredai 6. székely határvadász-zászlóalj is alárendeltségében voltak, egyéb alegységek mellett. A határvadászcsoporthoz védelmi vonala az Úz-völgytől a Kerek-havasig tartott, ahonnan északra már a gyergyói 65. határvadászcsoporthoz védőszerkezete következett.

Az 5. székely határvadász-zászlóalj arcvonalán szeptember első napjaiig nem volt számottevő szovjet támadás, ezért századait a Gyimesbükk-Gyimesfelsőlök útvonal térségében és a Gyimesi-szorostól délre lévő magaslatokon kibontakozó harcokban, tartalékként vetették be.

A Gyimesi átjáró környékén 1944. szeptember 11-ig folytak a harcok, azonban a csíki székely határvadászcsoporthoz már szeptember 8-án visszavonták az első vonalból. Az

5. székely határvadász-zászlóalj hátrább vette állásait e napon a Meleg-havas (1445 m) – Jenő-Hosszúhavas (1547 m) vonalra, az Orodik-hegységtől északra. Szeptember 9-én további visszavonulás következett a Bükkhavas (1322 m) – Ilia-patak – Terkő (1462 m) irányába. A zászlóalj zöme szeptember 10-én hajnalban érkezett meg Csíkszentdomokosra, ahonnan a határvadászcsoporthoz zöme hazaszökött. Kisebb részük pedig részt vett az 1944 őszi visszavonulásban. A székely határvadászcsoporthoz alkalmatlan volt a szovjet Vörös Hadsereg elleni harcra, területvédő feladatokra képezték ki, és nem a korszerű háború megvívására. Az idős családapák nem akarták otthon hagyni családjaikat, és tovább folytatni a számukra értelmetlen háborút, hiszen ekkor már világos volt, hogy Németország el fogja veszíteni a második világháborút.

A karcfalvi 5. székely határvadász-zászlóalj világháborús veszteségéről nincsenek adataink, azonban a Székely Határvadászcsoporthoz vesztesége minimális volt a határvadász-zászlóaljakhoz és a második világháború körülményeihez képest.

Nagy József történész

ÜNNEPELTEK

Ötven évvel ezelőtt (1968. február 23-án) jelent meg a Hargita újság, a mai Hargita Népe elődjének legelső lapszáma. Erre a fél évszázados évfordulóra készülve a lap mai munkatársai különféle rendezvénysorozatot szerveztek, amelyre meghívták a régi újságírókat is.

Az évforduló napján a Hargita Népe ünnepi számában helyet kaptak a volt munkatársak írásai is. Az alábbiakban ezekből az írásokból tallózunk részleteket. (N.Sz.)

*

Az ötven esztendő távlatából elmondhatom, elmondhatjuk, hogy az az út, amit bejártunk, nem volt könnyű, sőt sokszor igen göröngyösnek bizonyult, de ennek ellenére van ok, van okunk a megelégedésre, de akár elégedetlenségre is. Felvetődhet a kérdés is: lehetett volna-e jobban csinálni? Talán igen, talán nem. Ezen most már értelmetlen elmélkedni, főleg annak, aki azt a két emberöltőt megszakítás nélkül végigélte. Megfogalmazható egy másik kérdés is: mit hozhat a jövő, mire lehet számítani? Nem kívánok vizionárius lenni, de a jelenlegi munkatársaknak szép, tartalmas jövőt kívánnék. (Hecser Zoltán)

*

Éjszakánként, amikor nem jön álom a szememre, ők (szerkesztői megjegyzés: az elhalt kollégái) még mindig itt vannak velem, és ott üldögelnek az alaposan befüstölt szerkesztőségi szobákban, ott kopácsolgatnak a behemót írógépeken. (...) És nap mint nap, észrevétlenül és megszámlálhatatlanul, a telexgépek fáradhatatlan kattogása mellett ránk borulnak a hosszú, ólom szagú éjszakák a nyomdában, ahol betűk, képek, papírok összevisszaságában alakul ki valamiféle olyan holnapi gondolat, amelyet még a sürgő-forgó, ólomhengereket cipelő és ólomgőzös tüdejű nyomdászok sem tudják, hogy mi az, amíg másnap reggel el nem olvassák. A friss újságot, amelynek létezése olyan magától értetődő, mint a levegő, és hiányát csak akkor vesszük észre, ha nincs. (Székedi Ferenc).

*

Van mire emlékezni, hisz közel negyven esztendőt dolgoztam a lapnál. 1968-tól 1989-ig a Hargitánál, utána meg a Hargita Népénél, egészen 2004-es nyugdíjazásomig. Hosszú idő volt, benne jó is, rossz is, bőven kijutott belőle mindkettőtől nekem is. (...) Kompromisszumok árán maradtunk a lapnál, mentségünkre azt hozva fel, hogy az egyre nehezebb, sötétülő nyolcvanas években az újság jelentette a magyar szó egyik utolsó menedékét a Székelyföldön. (...) Jó érzés, hogy hosszú éveken át ennél a lapnál dolgozhattam. Tiszta szívből kívánom, hogy a nyomtatott sajtó megnehezült helyzetében is sikerüljön még hosszú évekig talpon maradnia.

(Borbély László, volt főszerkesztő).

Szóbeszéd és Szertelen szószedet

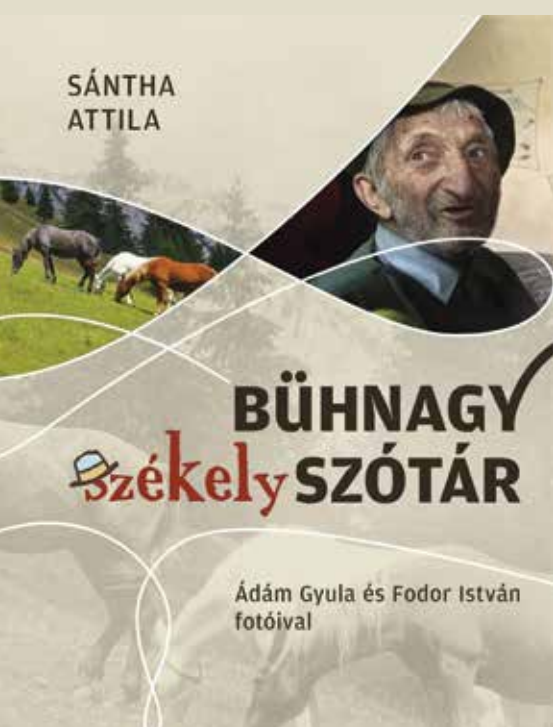
A csíkszeredai székhelyű Hargita Népe Lapkiadó két – avagy kettő az egyben – kötetét ismertetjük olvasóinkkal: Ambrus Attila és Sarány István – a Brassói Lapok illetve a Hargita Népe főszerkesztője – közös publicisztikai kötettel jelentkezik a generációs együvé tartozás és a közös érdeklődés okán. A publicisztikai írásaikból, jegyzeteikből készült válogatás Szóbeszéd, illetve Szertelen szószedet címen jelent meg. A kötetet Léphaft Pál karikatúrái teszik teljessé.

Ambrus Attila: Szóbeszéd. Publicisztikai írások

Ambrus Attila nem csupán a romániai magyar újságírás kiemelkedő személyisége, de legszebb hagyományainak közvetlen folytatója is. Írásai szervesen kapcsolódnak a lap két világháború közti vezető újságírójának, a Brassói Lapok majd a Váradi Napló kolumnistájának, Mikes Imrének a munkásságához, aki később a Szabad Európa Rádió Gallicusa gyanánt vált a világ egész magyarsága előtt is közzismertté. Ugyanaz a valóságsozomj, tárgyilagosság és kendőzetlen szókimondás. (Bíró Béla)

Sarány István: Szertelen szószedet. Jegyzetek

Sarány István olyan, kihalóban lévő újságírói nemzedékhez tartozik, aki még átérzi a leírt szó súlyát, és nem átalaj sajátos stílust kimunkálni akkor sem, ha a média által sajnálatosan agyoncsépelet témához nyúl. Szinte kivétel nélkül valamennyi írásából kitetszik, hogy számít az olvasó együttgondolkodására, legalább az értelmezés és a megértés erejéig. Ízig-vérig székelyföldi elkötelezettségű közíró – anélkül, hogy megalapozott regionalizmusa túlzásokra sarkallná. (Cseke Gábor)

Bühnagy Székely szótár

Közel egy hónapja mutatták be Csíkszeredában Sántha Attilának a fenti címmel megjelent legújabb székely szótárát.

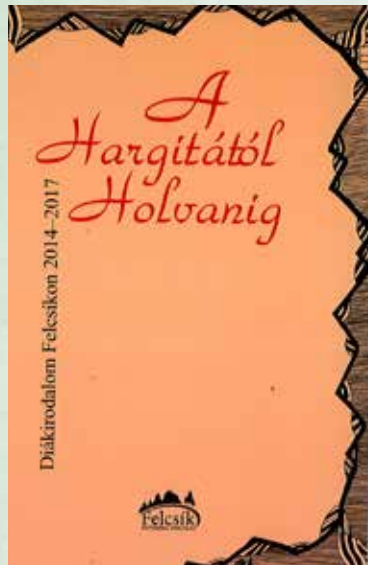
A bemutatón a szerző mellett többek között jelen volt a könyv két illusztrátora, Ádám Gyula és Dr. Fodor István fotóművészek, akik a székelység hagyományos emberi életformáit, illetve a Csíki-medence látványát örökítették meg felvételeiken. A külső borító Csillag István képzőművész munkája.

A nagy létszámú jelenlévők előtt Székedi Ferenc publicista elmondta, hogy ez a székely szótár „kimondottan időt álló, nem egyetlen napra vagy hétre, hanem egész életre szól, hiszen mindig érdemes kinyitni, ha értelmezendő székely szavakkal találkozunk, bárhol, bármikor és bármilyen formában.”

Amint mondotta (...) „A bühnagy természetesen székely szó, és azt jelenti, hogy marha nagy ez a könyv, de-marha jó is, egyben”. Sántha Attila a Székelyföldön használatos szavakat gyűjtötte össze, kimutatva nyelvi, történelmi és földrajzi, valamint életkorhoz köthető eredetüket.

A könyv 472 oldalas, amelyet a könyvesboltokban, ha még megtalálható, érdemes megvásárolni.

(Németh Sz.)

A Hargitától Holvanig

A karcfalvi székhellyel rendelkező Felcsík Kistérségi Társulás könyvbemutatóra hívta az érdeklődőket 2018. március 3-án, melyre Csíkszentdomokoson, a községháza dísztermében került sor.

A Felcsík Kistérségi Társulás 2014-ben hirdette meg először vers- és prózaíró pályázatát a felcsíki V-VIII osztályos tanulók körében. 2017-ig minden évben más témakörrel indítottuk útjára programunkat, és évről évre nőtt

a beérkezett alkotások száma. Több mint 300 mű érkezett be hozzánk, amelyből összesen 36 díjazott vers és prózai alkotás került ki. "A Hargitától Holvanig" c. kiadvány ezt a 36 alkotást tartalmazza azokkal az illusztrációkkal ellátva, amelyeket szintén felcsíki diákok készítettek Csíkszentdomokoson Oláh Katalin rajzoktató koordinálásával. A beérkezett alkotások szakmai kiértékelését minden évben Lövétei Lázár László költő, műfordító végezte, ugyanakkor ő volt az, aki ennek a kiadványnak a szerkesztését és címadását is vállalta. Ez az

"íz, vér, vérg" felcsíki kiadvány "A Hargitától Holvanig" címet kapta, a következő indoklással: "De hol van az a Holvan? És tíz- húsz-akárhány év múlva fogja-e még érdekelni - éljenek a Hargita alatt, akár a Holvanban - e kötet szereplőit az irodalom? (...) Itt és most örülnünk kell annak, hogy az okos kütyük világában még mindig került több tucat diák, aki egyáltalán hajlandó volt elgondolkodni a pályázat (korántsem egyszerű) témáin, sőt: le is írta azt, ami eszébe jutott, nyelvet és formát keresve gondolatainak." (L.L.L.) Ezúton minden tanulónak itt is szeretnénk gratulálni, és kívánjuk nekik, hogy a jövőben se lankadjon a magyar irodalom iránti szeretetük, hanem éljék, és éltsék mindazt, amit elődeik és a jó Isten adott ajándékkul számukra!

A díjazottak között volt egy karcfalvi diák is, ő Miklós Beatrix.

A kötet teljes terjedelemben elérhető az interneten az alábbi link alatt:

https://issuu.com/asociatia_felcsik/docs/a_hargit__t__l_holvanig

Dobos Melinda | Felcsík Kistérségi Társulás

WEÖRES 100 – A megmozdult szótár

A Csíki Székely Múzeumban jelenleg egy különleges Weöres Sándor-tárlat várja az érdeklődőket, melyet a Petőfi Irodalmi Múzeum hozott létre 2013-ban a költő születésének 100. évfordulója alkalmával.

Az irodalmi kiállításokra jellemző hagyományos elemek a legmodernebb multimédiás, interaktív nyelvi játékokkal ötvöződnek, gondolkodásra készítetik a látogatót. A tárlat egyik érdekessége a Fogadófal, a kiállítótérbe érkező látogató előtt a szótár hirtelen megmozdul, és animációk sokaságával invitál a terembe, ahol 220 Weöres Sándor-verssel találkozunk valamilyen formában. A Verskoppintó szórakoztató módon vezet be a Weöres-szövegek ritmikai világába: a képernyőn megjelenő versek ritmusát kell lekopogja a látogató. Az érdekes feladatok között magán- és mássalhangzók játéka is vár, a Verstapintó megmutatja, hogy milyen érzés lenne egy verset kézbe venni. Versfűjásra is van lehetőség egy digitális pitypang segítségével, ezen kívül lehet verset foltozni (szükség esetén) egy szabadpolcos könyvtár segítségével. A költő gyümölcsverseire való tekintettel a látogató filcből készített gyümölcsöket vehet a kezébe, és meghallgathatja, hogy miről mesélnek.

A kiállítás hagyományos részében Weöres Sándor életrajzába lehet betekinteni különböző táblákon, ezen kívül egy érintőképernyőn is meg lehet nézni a költő életútjának fontosabb állomásait.

A múzeum februárban csíkszeredai és környékbeli gyerekek alkotásaival bővítette a kiállítást, pályázatot hirdetett óvodások és általános iskolások számára, melyre négy kategóriában lehetett pályázni: versekkel, rajzokkal, kreatív kézműves alkotásokkal és diorámákkal. Felcsíki gyerekek alkotásai is színesítik a látványt.

A kiállítás április 22-ig tekinthető meg, előzetes bejelentkezés esetén múzeumpedagógiai csoportfoglalkozáson lehet részt venni.

Gidró Melinda

Karcfalviak a Kéktúrán

2017 novemberében a karcfalvi Mártonffy György Általános Iskola néhány lelkes és tehetséges diákja B. Darvas Annamária, történelem-földrajz szakos tanárnő irányításával benevezett a Seregélyesi Baptista Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola által meghirdetett "Indulj el egy úton" elnevezésű természetismereti és turisztikai vetélkedőre.

Ennek célja, hogy a résztvevők megismerhessék a történelmi Magyarország természeti szépségeit, értékeit, növény- és állatvilágát, az erdőgazdálkodás jelentőségét, a természetjárás kihívásait és élményeit.

A verseny alatt a Magyar Országos Kéktúra útvonalának a Börzsöny-Visegrádi-hegység-Pilis szakaszát kellett képzeltben végigjárni, és az idekapcsolódó feladatokat megoldani.

A Kéktúra Magyarország északi tájain végighaladó, jelenleg az Írott-kőtől Hollóházáig tartó folyamatos, jelzett turistaút. Hossza 2016-ban 1160 km, amely azonban az útvonal-módosítások miatt változhat. A Kéktúra nemcsak Magyarország, de Európa első hosszútávú turistaútja is.

A megmérettetés három írásbeli (levelezős) fordulóból áll, majd ezt követi a döntő, ahová kategóriánként a 10-10 legmagasabb pontszámot elért csapat jut tovább.

A pályázatra több mint száz csapat jelentkezett a történelmi Magyarország területéről (Ukrajnából, Szlovákiából, Magyarországról és Romániából).

A mi iskolánkat négy csapat képviseli Univerzum, NagyMadicza, Titánok és Larix, csapatonként négy diákkal.

Résztvevők: V. osztály: Mészáros Apolka, Kurkó Orsolya, Farkas Brigitta, Kelemen Ákos, VI. osztály: Antal Beáta, Abos Melinda, Dobos Ádám, Miklós Beatrix, Mihály Edina, Márton Noémi, Gegő Tímea, Kristály Ágoston, VII. osztály: Balázs Ágnes, Geréd Ádám, Vizi Bálint, VIII. osztály: György Réka.

Csapaton belül mindenkinek megvan a saját feladata, amelyet egyénileg kell megoldania. Nekem személy szerint a harmadik fordulóban kapott feladatok tetszetek a legjobban, mert két híres hegymászóval kapcsolatban voltak kérdések, Erőss Zsolt (Hópárduc) - aki gyergyói származású volt - és Kiss Péter személyében.

A verseny gyakorlati részeként egy tíz kilométeres gyalogtúrát kellett szerveznünk. Választásunk Madicsa-fürdőre esett. A túrára február kilencedikén került sor. Utunkat a Karcfalva és Csíkjenőfalva határában álló, Nagyboldogasszony tiszteletére szentelt, római katolikus templomtól indítottuk. Közel két óra alatt érkeztünk meg a célhoz, közben megfigyeltük, és lencsevégre kaptuk a gyönyörű téli tájat. Madicsába érkezve ágakat gyűjtöttünk, tüzet raktunk, majd szalonnát és pillecukrot sütöttünk. Ebéd után felmáztunk a Bogozdombra és körülnéztünk. Mindenki nagyon jól érezte magát.

„Az erdő a világ egyetlen olyan könyvtára, mely akkor is tudáshoz juttat, ha csendben és nyitott szemmel sétálsz benne”.

Antal Beáta, VI. osztályos tanuló

Kisiskolásaink a matematikaversenyeken

Február 16-án a nagyobb diákok mellett harmadikos tanulók is képviselték iskolánkat a Zrínyi Ilona Matematikaverseny körzeti szakaszán. Dobos Péter, Gidró Tímea, Lönhárd Zalán és Sugár Andor hosszú, kitartó munkával készültek a megmérettetésre, ahonnan - iskolánk nagyobb versenyzőihöz hasonlóan - jó eredményekkel tértek haza.

Március 2-án sor került a XVI. Páll Lajos Matematikaversenyre is. A körzeti szakaszon a következő tanulók vettek részt: Vizi Máté és Kovács-Fülöp Alex (I. osztály), Gidró Gergő és Péter Bernadett (II. osztály), Dobos Péter, Gidró Tímea és Sugár Andor (III. osztály). A versenyen Vizi Máté I. helyezést ért el, Sugár Andor II. díjat, Dobos Péter pedig dicséretet kapott.

Március 9-én megszervezték a Páll Lajos Matematikaverseny megyei szakaszát is. Mindannyiunk nagy öröme, Sugár Andor újból a II. díjjal tért haza.

Gratulálunk! Kitartásuk példaértékű lehet társaik számára is. Jó tanulást kívánunk nekik a továbbiakban is!

Antal Etelka tanítónő

Meseszeren Karcfalván

2016-ban eleget tettünk a jenőfalvi iskolások meghívásának és bekapcsolódtunk a **Meseszer** játékba, melyet még 2009-ben a Bródy Sándor Megyei és Városi Könyvtár Gyermekkönyvtárából indítottak útnak. A lelkes kezdeményezők 3 fontos alapszabályt - mint a mesékben - állítottak fel: a mesemondást tovább kell adni, magyar népmesét kell mondani, és a hagyományos magyar népmesemondás rendjét kell betartani.

2018. március 17-én a Mártonffy György Általános Iskolában adtunk helyet ennek a tevékenységnek. Részt vett 65 karcfalvi, jenőfalvi és szenttamási kisiskolás, az iskolák tanítói, Kozma Anna táncoktató és Bíró Brigitta magyartanár. Meghívtunk Macalik Kunigunda egyetemi tanár volt, aki négy biológus segítségével természetismereti foglalkozást tartott **Az ezerarcú természet - interaktív játszóház** keretében, sok érdekességet megtanítva a gyerekeknek a méhekről.

A csoportok megérkezése után, az iskolánkat képviselő tanulók elmondták a **Medve és a macska** című népmesét, melyet a legkisebb néptáncosaink felcsiki tánca tett még vidámabbá és színesebbé. Rövid tízórais után kiscsoportos tevékenységek kezdődtek tanítóink és a meghívott biológusok vezetésével. A következő órákban kézműves foglalkozások, rajzolás, ügyességi, szövegértési és szövegalkotási próbák, természetismereti játszóház, valamint népi gyermekjátékok tanulása tette emlékezetessé a napot.

A kiértékelés után egy kisebb ebéddel zártuk a Meseszer, mely nem valósult volna meg támogatók és segítőkész szülők

nélkül. Ezúton szeretnénk köszönetet mondani a karcfalvi Larix Közbirtokosságnak, a Csörgő Ifjúsági Szervezetnek, a Mártonffy György Általános Iskolának, Kopiernicus Service (professzionális fénymásolók és nyomtatók forgalmazása és szervizelése) vállalkozásnak, Antal Jenő asztalosmesternek és Szunyogh Lilla Kingának a rendezvényünk iránt mutatott érdeklődésükért és támogatásukért.

Albert Erika, Gidró Melinda, Márton Klára, László Piroska és Sugár Ildikó szülők odaadással áldozták fel szabadnapjukat, a gyerekek étkeztetése körüli teendőkre figyelve.

Iskolánk tanítói - Ambrus Irma, Dobos Melinda, Székely Katalin és Vánca Éva - több napig tartó előkészületek utáni munkáját Kozma Anna segítette a kézműves foglalkozásnál és a népi gyermekjáték tanításánál. Bíró Brigitta a szövegértési és szövegalkotási feladatoknál igazította útba a gyerekeket. Jövőben a szenttamási Bálint Vilmos Általános Iskola vendégei leszünk a Meseszeren, hiszen mostantól mi is részesei vagyunk ennek a hagyományos magyar mesemondást életben tartó társasjátéknak.

Antal Etelka
tanítónő

A beporzás mesterei

2018-ban Györfy Borbála és Vásárhelyi Tamás biológusok kezdeményezésére először ünnepeltük március 10-én a beporzók napját. Azoknak a szervezeteknek a megismerésére, és védelmére hívtuk fel a figyelmet, melyek szorgos munkája nyomán megvalósul a virágok beporzása, s így lehetővé válik a termések illetve magok kialakulása. Az ember számára ez igen fontos, elsősorban azért, mert az általunk fogyasztott gyümölcsök és zöldségek nagyrésze rovarbeporzású (alma, körte, szilva, barack, szőlő, eper, málna, paradicsom, paprika, uborka, hagyma, murok, tök stb.). De nem kizárólag a haszonnövények, hanem sok vadon termő növény beporzását is rovarok végzik. A trópusokon a rovarok mellett igen fontos beporzók bizonyos madarak (kolibrik, mézmadarak, nektármadarak), majmok, denevérek stb.

A nálunk élő beporzó rovarok közül a legismertebb a háziméhek, de tudnunk kell, hogy ennek számos rokona: vadméhek, poszméhek, darazsak, illetve más rovarcsoportok:

bogarak, lepkék, legyek és szúnyogok is legalább ilyen fontosak.

Ahhoz, hogy ez a nap egy nemzetközi jeles nappá nőjje ki magát, minél szélesebb körben kell népszerűsíteni ezt a kezdeményezést. Épp ezért az idén a Karcfalvi Mártonffy György Általános Iskolában megszervezett Meseszer, népmesei vetélkedő témájaként is egy olyan mesét választottak, melyben a méznek, mint a méhek termékének igen fontos szerepe van. Ezért a meséhez kötött tevékenységek nagyrésze is a háziméhekhez kötődött. Csapatunkkal igyekeztünk minél közelebb hozni a méheket a gyerekekhez, minél többet megmutatni a méhek rejtélyes életéből.

Köszönet a szervezőknek a meghívásért, a gyermekeknek pedig a lelkes együttlétért!

Részletes információk a beporzók napjáról:

www.beporzoknapja.hu | www.facebook.com/beporzoknapja

Macalik Kunigunda egyetemi tanár

Vidám Versek Versmondó Versenye

2018. február 12-én tartottuk iskolánkban a Vidám Versek Versmondó Versenyének helyi szakaszát. A versenyre összesen 23 tanuló nevezett be: 7 előkészítő, 12 II. osztályos és 4 III. osztályos. A zsűrizés nem éppen könnyű feladatát Biró Brigitta magyar szakos tanárnő, Dobos Melinda óvónő és Gábor Emilia, iskolánk könyvtárosa vállalta el. Döntésük alapján a kisebbek közül két előkészítő osztályos tanuló bizonyult a legügyesebbnek: Gidró Adorján I., Tankó Barna II. helyezést ért el. A nagyobbak korcsoportjában az I. hely Sugár Andor III.

osztályos tanulót illetve. A zsűri Gidró Adorját és Sugár Andort javasolta továbbjutásra, de dicséret illet minden résztvevőt, annál is inkább, mert a felkészülés épp a félévközi vakációra esett. A verseny körzeti szakaszára február 16-án került sor Dánfalván. Itt Domokostól Csicsóig majdnem minden faluból voltak résztvevők. Gidró Adorján ez alkalommal is remekül szerepelt: III. helyezést ért el.

Gratulálunk mindenkinek, sok sikert a továbbiakban is!

Ambrus Irma
tanítónő

Kurutty vetélkedőn a jenőfalvi kisdíákok

Néhány éves szünet után közösségünk újra benevezett a Kurutty általános műveltségi vetélkedőre. Az idei verseny mottója: Mátyás, Mátyás, Mátyás... Témakörök: anyanyelv, matematika, állatvilág, idegen nyelv, művészetek és ügyességi próba.

A körzeti szakasz március 10-én, Küküllőkeményfalván volt, ahol a versenyző öt csapat közül iskolánkat az I-IV. osztályos tanulókból álló Boróka nevű csapat képviselte, név szerint: Kozma Rebeka, Karda Jácinta, Vizi Boldizsár és Császár Csongor, minden osztályból egy tanuló.

A gyermekek élménybeszámolója:

„Váratlanul ért minket a hír, hogy a Kurutty versenyre készülhetünk, de nagyon örültünk. Amikor kiderült, hogy

milyen sok tanulnivaló van, egy kicsit meglepődtünk, megijedtünk.”

„A felkészülésben a jenőfalvi iskola tanítói segítettek és az angoltanár néni.”

„Amikor elindultunk Küküllőkeményfalvára, nagyon izgultunk, de egy nagyon szép faluba értünk. A verseny 9-től 13 óráig tartott. Nekünk a matematikafeladatok és az ügyességi próbák tetszettek a legjobban. Az anyanyelv kérdések nehezek voltak.”

A legtöbb pontszámot gyűjtöttük össze. Nagyon jó élményekkel tértünk haza.

Kíváncsian várjuk a megyei szakaszt!

Jenőfalvi kisdíákok

Felcsík S.K. gyorskorcsolyásainak eredményei

2017-2018-ban egy belföldi és három nemzetközi versenyen vettünk részt. A 2017-es év utolsó versenye a Budapesten megrendezett nemzetközi Santa Claus Cup volt december 2-3. között, ahová öt sportolóval utaztam ki. A versenyen 175 sportoló vett részt, ahonnan jó egyéni időekkel és érmeikkel tértünk haza. Sportolóink helyt álltak az erős és nagy létszámú versenyen. Eredmények: Dobos Péter: 4 aranyérem és két egyéni rekord megújítása; Pál Bernadett: 11. hely és mind a három távon új egyéni rekord; Karda Kristóf: 11. hely és egy távon egyéni rekord; Dobos Ádám: 8. hely és egy távon egyéni rekord; Antal Apor: 14. hely.

A következő versenyre mindenki nagy erővel készült, ami a Csizmadia Trophy volt Debrecenben, 2018. január 5-7. között, ahová ugyancsak 5 sportolóval utaztam ki. Újabb egyéni rekordokkal és érmeikkel tértünk haza. A versenyen 103 sportoló vett részt. Sportolóink ezúttal is jól teljesítettek. Eredmények: Dobos Péter: 2. hely és

egy újabb egyéni rekord; Pál Bernadett: 14. hely; Karda Kristóf: 10. hely és egy újabb egyéni rekord; Dobos Ádám: 6. hely és két újabb egyéni rekord; Antal Apor: 14. hely. A következő verseny belföldön zajlott, a házigazda Csíkszereda volt. Mindenki nagy erővel és odafigyeléssel vett részt. A versenyen mindenki a legjobb formáját hozta. Eredmények: Pál Brigitta: 5 hely; Karda Jácinta: 6. hely; Dobos Péter: 1. hely; Pál Bernadett: 4. hely; Vizi Hanga: 5. hely; Karda Kristóf: 2. hely; Lönhárd Zalán: 5. hely; Antal Apor: 2. hely; Dobos Ádám: 1. hely.

A szezon utolsó versenyeinek helyszíne Szeged volt. Eredmények: Dobos Péter: 2 hely; Pál Bernadett: 12 hely; Vizi Hanga: 15 hely; Karda Kristóf: 13 hely; Dobos Ádám: 7 hely; Antal Apor: 9 hely.

Szócs Renáta gyorskorcsolya edző

A Felcsík SportKlub életéből

A Felcsík SK megalapítása óta a legfontosabb céljai közé tűzte az utánpótlás gyarapítását, és a klubban jegyzett gyerekek minőségi oktatását, és felkészítését a junior és továbbmenően a felnőtt sport helytállására. Az elmúlt évek bebizonyították, hogy a céljaink eléréséhez szükséges a kitartó és következetes munka, aminek az eredménye nem csak létszámbeli gyarapodás, hanem az elért eredmények alapján egy helytálló stabil klub, akivel számolnak már nem csak a hazai, hanem a határon túli csapatok is.

Itt meg kell jegyeznünk, hogy az idei szezon Erdélyi Liga két korosztályának az U12 és U14 döntőjét a Felcsík SK játszotta, ahol az U12-es csapatunk a Gyergyószentmiklósi ISK-t győzte le, és szerezte meg az aranyérmeket, míg az U14-es csapatunk Kisinyov csapatától szenvedett vereséget, így a dobogó második fokán végeztünk, az ezüstérem lett a miénk.

A 2017-es év elhozta a klub életében azt a pillanatot, hogy a még általános iskolás VIII. osztályos tanulóinkat - akik a helyi és környékbeli falvak iskoláiban tanulnak, - elindítottuk az U16 Romániai Jégkorong Bajnokságban, ami egy új kihívásnak bizonyul, úgy pénzügyi, mint szakmai szempontból. A csapatunk jól szerepelt egész szezonban, így elképzelhető, hogy a végére dobogósok is lehetünk. A többi gyerekünk, akik már „kinőttek” minket, a környékbeli klubokat erősítik, mint a Csíkszeredai ISK-t, vagy a Gyergyószentmiklósi ISK-t, de van, aki Győrben vagy Székesfehérváron folytatta a jégkorongozást. A Felcsík SK ebben az évben is fontosnak tartotta a jeges sportok megismertetését, és megszerettetését a gyerekekkel. A nyári időszakban toborzóprogramot indított, így minden felcsíki községbe ellátogattunk, ahol különböző játékokkal és programokkal próbáltuk felhívni a gyerekek és szülők figyelmét a különféle jeges sportok kipróbálására és gyakorlására. Ugyanakkor ebben az iskolai évben is folytattuk az elkezdett „SuliKori” programot, ahol Felcsík minden előkészítő és I. osztályos gyerekét helyszíntre szállítva korcsolyáztatjuk (közel 500 gyerek). Meggyőződésünk, hogy ezekből a gyerekekből sokan folytatják a korcsolyázást a különböző jeges sportok szakágaiban, és ez által biztos alapokra helyezjük a klub működését.

A 2017-2018-as idényben is a teljesen kezdő sportolóktól egészen a haladó szintű sportolókig oktatjuk a gyerekeket, egy szakmailag jól felkészített edzői csapattal, akiket ifjú Antal Előd, a Felcsík SK technikai vezetője és a Székelyföldi Jégkorong Akadémia technikai igazgatója, Del Pedrick irányít. Szakosztályok:

Jégkorong - U6-U8, U10, U12, U14, U16 korosztályok - 140 gyerek, heti 5 edzés.

Edzők: Antal Előd, Gábor János, Vízi Botond, Gyenge Tamás, Geréd András, Nagy János, Jéré István, Galusnyák Levente.

Műkorcsolya - 8 gyerek, 1 edző, heti 3 edzés.

Edző: Löffler Bogyó Mária.

Short Track - 10 gyerek, 1 edző, heti 3 edzés.

Edzők: Szekeres Gyöngyvér, Szócs Renáta.

SuliKori - közel 500 gyerek októbertől-decemberig (2017-2018 iskolai év). Ezen gyerekek tanítása, a jégkorong szakágban tevékenykedő edzőkkel történik.

Ezúton szeretnénk köszönetünket és hálánkat kifejezni a szakmai és anyagi támogatóknak, a Székelyföldi Jégkorong Akadémiát működtető Mens Sana Alapítványnak, a Felcsíki Műjégpályát üzemeltető Önkormányzati Fejlesztési Társulás tagságának, Hargita Megyei Tanácsának, Karcfalva, Csíkszentdomokos, Csíkszenttamás, Csíkdánfalva, Madaras, Rákos, Madéfalva, Csíkcicsó községeknek.

A Felcsík SK támogatóinak is kijár a köszönet, így a helyi Larix és Tercs közbirtokosságoknak, a szenttamási Terkő, a domokosi, a dánfalvi, valamint a madarasi közbirtokosságoknak, nem utolsósorban Csíkszereda Megyei Jogú Város Önkormányzatának.

Köszönjük a szülőknek, valamint mindenkinek, aki hozzájárul valamivel a klubunk fenntartásához. Bízunk benne, hogy a továbbiakban is számíthatunk mindannyiuk támogatására. Gratulálunk minden sportolónknak, aki egyéni vagy csapatban ért el eredményt, kívánunk jó munkát és sok sikert a jövőben is.

HAJRÁ FELCSÍK!

Kozma Ervin | pálya- és klubmenedzser

„Odaadódt...”

... mondják, amikor a tettes kilétét nem merik vállalni a családtagok egymás előtt. Szép magyar passzív szó szerkezettel élve nem kell megjelölni az elkövetőt. Lehet, hogy az ártalmatlan eledel maga sétált be az állat etetőjébe, a házigazda csak az utat mutatta, - és ez még a jobbik eset, amikor egyáltalán említés történik, hogy valami nem szokványos eledel „adódott” az állatnak. Ha nincs vallomás, de áll a gyanú, hadjárat indul, melynek során nyomozó fogásokat bevetve az orvosnak ki kell deríteni, hogy pontosan mi lett megettetve az állattal.

Néha egymás előtt külön titkolóznak, aztán közös összefogással az orvos előtt, majd három nap után szoktak úgy dönteni, hogy bevallják a „páclevet a moslékban”. Kap néha izomgyulladászt az istállóból „ki nem járt” ló, sómérgezést a „vízen és korpán élő” disznó, vagy találnak rá félszeműen az este még éleslátó lóra.

Kezeltem már iszonyú hasgörcsökkel küszködő lovat, akinek az oldalán egy lyukat véltem felfedezni, mondom szegény a görcsöktől úgy odaverhette magát, hogy az istálló padlásdeszkájából egy kiálló szeg megszúrta. Igen ám, de a szeg több helyen szúrta, mi több a lyukak mérnöki pontossággal egymás után sorakoztak, egészen pontosan 4 darab, úgy 6 cm távolságra egymástól (hogy is néz ki egy villa?). A lovat vezető fiatalember igencsak nézegette a földet, így utólag előttem van a kép, de csak amikor már két nap után céloztam rá, hogy a gyógyulásra nem sok esélyt látok, - és talán nem kellene tovább terhelni a gyógyszerrel az édesapja pénztárcáját -, derült fény a „ganéhányó villa” másodlagos funkciójára.

Hasonló eset történt az egyik gazdaságban, ahol éjszaka úgy keletkezett 60 cm hosszú hasadás a ló lapockájától a faráig, hogy sehol egyetlen kiálló szeget, vasat nem találtunk. Már az ufók is felmerültek a házigazdánál, amikor a harmadik napon a hátsó kapu kampós reteszén egy kis vért és némi lószórt véltem felfedezni. A család ekkor az ufók gondolatát elvetette, de hirtelen eltűnt az addig lelkesen segítkező kisfiú. Mindenkinek összeállt a kép, a legényke kiengedte a lovat szaladgálni, majd amikor a baleset megtörtént, szó nélkül visszakötötte a helyére. Kicsit gyerekkori magamat láttam a fiatalemberben...

Disznóvágások utáni időszakban nagyokat szoktak spórolni a háziasszonyok. Hogy a drága páclé kárba ne vesszen a szalonnák kiszedése után, megitatják azt a pácolt disznó életben maradt társaival, akik pechükre előszeretettel fogyasztanak sóst, csak éppen sóérzékenyek. Tehát egy kis páclével egy egész disznócsaládot ki lehet irtani. Addig nehéz, amíg az állatorvos detektív módjára kideríti, mit ettek az állatok. Hisz csak „azt, amit eddig”. Esetleg egy kis banánhéj került bele, vagy egy kicsi erjedt alma volt a pálinkafőzésből... De hát az nem árthat... Néha naponta kiderül még egy kis disznócsemege, aztán amikor már legalább kettő elpusztul, felvezeti a háziasszonyt úgy, hogy a férje ne hallja - vagy éppen fordítva (mindig mások az erőviszonyok) -, hogy még egy kis sós lé volt ami „odaadódott” de az nem lehet a baj forrása - persze jó lenne a házastárs jelenlétében nem firtatni.

Nagyon friss a történet melyben édesapámat kértem meg, szaladjon el az egyik gazdához, mert „szomorkodik” a tehene. Amint kiderült, enyhén szólva szomorkodott, valójában igen-igen rossz bőrben volt... A baját se kapták amikor csak úgy megkérdezte édesapám, hogy „mi ez az erős vegyszerszag az istállóban, ejsze fertőtlenítettek?” A gazda szerint csak a tehenet kezelték le belső paraziták ellen. Hoppá! Sajnos a szűrős jellegzetes szagról egy orvos egyből tudja, hogy ez nem a parazita elleni orvosság illata, hanem erősen tetűirtó szaga van... Igen, a dobozról a gyanú beigazolódott, 1 dl tetűirtót kapott szájon át a jószág. Hasonló a két szer kiszemelése, csak a címke más. Mivel az állami gazdaság idején volt már példa, hogy valaki megitta az illető mérget, az ellenszeren nem sokat kellett gondolkodni, kérdés csak az volt, hogy időben lesz-e beadva, de végül szerencsésen alakult a tehén sorsa.

Utólag mindenki mosolyogva beszél ezekről a kis történetekről, és csak színesebb tőlük a falusi emberek élete, mert velünk mindig történik valami.

Dr. Antal Lilla

Gondolatok egy téli séta ürügyén

...*„uralkodjatok a tenger halain, az ég madarain és minden állaton, amely mozog a földön”* - Teremtés könyve.

Sokat gondolkodom ezen, főleg az uralkodatok parancsán akadok el. A parancs, az valami megfellebezhetetlen utasítást jelent, egy hatalom akarátának érvényesítését. Ősemberi voltunkban az uralkodás nem jelentett problémát, hiszen akkor az ember, ha harcolt is az állatokkal, sok látható „győzelmet” nem könyvelhetett el. Az egyre tökéletesedő, nagyobb teljesítményű eszközöknek köszönhetően mélyült az ember és a többi élőlény közötti konfliktus, az újkor kezdetén már ijesztő jelei mutatkoztak. Nagy kiterjedésű erdők pusztultak el, számos élőlényfaj tűnt el végleg, vagy került a túlélés peremére. A bibliai idézet felett töprengek ismét, midőn figyelem a tájainkon megjelent hódok térhódítását, szorgalmas munkájuk ugyancsak látványos eredményét. Az eurázsiai hód (Castor fiber) valamikor benépesítette az egész kontinenst. Ez a rágcsáló emlősök rendjébe tartozó legnagyobb faj. A kifejlett egyed elérheti az 1 m hosszúságot, testtömege a 30 kg-ot. Vízi élethez alkalmazkodott, vakolókanálhoz hasonló, hát-hasi irányban lapított farka az úszásban és kormányzásban segíti. A szárazon ezzel a lapátszerű farkkal erőteljes csapásokat mér a talajra. Ez a tompa, döngető hang figyelmezteti fajtársait a veszélyre. A part talajába váj tágas folyósókat és lakófülkét, vagy a folyó közepébe cölöpökből, ágakból, sárból épít hódvárat, melynek bejárata mindig a víz szintje alatt van. Hogy ez így történjen a sekélyebb vizekben is, a vízintet gát építésével akár 2-3 méterrel is megemeli. Csodáltnivaló ez a

mérnöki teljesítmény, melyet közösen végeznek. Nyáron a vizekben vagy azok közelében fejlődő zsenge növényekkel táplálkoznak. Így történhet meg, hogy a vizek melletti zöldségeskerteket is felkeresik. Téli eledelüket rügyek, zsenge hajtások, fakéreg képezi. Előszeretettel fogyasztják a fűz, nyár, éger, nyír kérgét, ritkán a lucfenyőét is. Fogazatuk és rágóizmaik rendkívülien erősek. A két-két vésőszerű, nagyon éles metszőfoggal úgy dolgoznak, mint a faszobrász az acélvésővel. Láttunk már 50 cm átmérőjű átrágott nyárfa törzset is. A hódok „erkölcse” is példás. Náluk szigorú az egynejtűség, melyet életük végéig betartanak. A kölykök (2-5) májusban születnek. Több hétig csak anyatejen élnek, ivarérett korukig szüleikkel maradnak. Így alakul ki a három nemzedéket magába foglaló család.

Mindezeket elmondva csak természetes, hogy kialakul bennünk egy megbecsülési tisztelet, ha nem tennének kárt a vízfolyás közeli gyümölcsfákban, díszfákban, ha tevékenységükkel nem árasztanák el a kaszálókat, gátjaikkal nem változtatnák meg a folyóvizek folyását. Az ember nyilván nem szívesen nézi ezt tétlenül. De mit tehet? Régen egyszerű volt, mert könyörtelenül vadászták értékes prémjéért, húsáért és hódpézsmá (castoreum) nevű mirigyváladékáért, amit gyógyászatban, illatszergyártásban használtak fel. Az esztelen vadászat eredményeként Európa nagyrészeről csaknem teljesen eltűnt, kisebb állományai a Skandináv félszigeten maradtak meg. Sajnos sokan vannak, akik számára egyik vagy másik élőlényfaj eltűnése nem jelent semmit. Szerencsére vannak

Lerágott fűzfacsonk

Hódgát a patakon

másként gondolkodók is, akiknek munkája nyomán az 1980-as évektől kezdődően megindult a hódok visszatelepítése. Romániában először az Olt, Feketeügy, Vargyas vize volt erre kiszemelve. Mindhárom vízrendszer esetében a visszatelepítés nem jelentett nehézséget, sikerrel járt. Az érintett településeknek, gazdáknak azonban feladta a házi feladatot. Mivel szigorúan védett fajról van szó, az állomány ritkítása bármilyen módszerrel történjék is az, bűncselekménynek számít. Németországban, ahol az Elba vidékén a visszatelepítés „nagyon sikeresnek” bizonyult, keresik a túlszaporodás megakadályozásának módozatait, egyelőre nem sok sikerrel.

A védendő fákat homokot tartalmazó ragacsos anyaggal kenik be. Nálunk a kis számú gyümölcsfát, parkok díszfáit a törzsre csavart és rögzített dróthálával lehetne megvédeni. A hódok által kidöntött törzseket helyükön kell hagyni, így ezeket felhasználják, és nem kezdenek újakat átrágni. Ezen túlmenően marad a „békés egymás mellett élés”.

Tehát az uralkodjatok isteni parancsot lehet, és úgy kell értelmezzük, hogy az élőlényeket egyre jobban megismerve képesek legyünk megérteni azokat, hogy szellemi fölényünkkel uralhassuk őket.

Macalik Ernő

Hódsétány a patak kásás jegén

Hódnymó a hóban

Máj, epehólyag

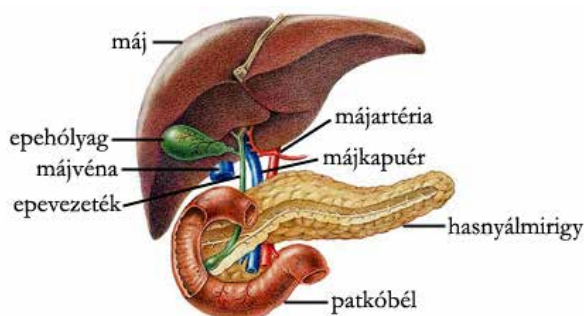
A **máj** az ember egyik legnagyobb és legfontosabb szerve, körülbelül másfél kilogramm súlyú. Több lebenyből áll, a rekeszizom alatt, a hasüreg jobb felső oldalán helyezkedik el, de átnyúlik a baloldalra is. A máj a szervezet központi laboratóriuma. A májba a vér részben a belek, részben pedig a szív felől érkezik. A tápanyagokat tartalmazó vér áthalad a májon, és a májvénán keresztül távozik.

A máj és az epe két külön szerv annak ellenére, hogy közel fekszenek egymáshoz, és funkciójuk szorosan összekapcsolódik. Ez azt jelenti, hogy az epebetegségek nem járnak együtt feltétlenül a máj megbetegedésével, de előrehaladott állapotban a szervek betegségei kölcsönösen átterjedhetnek egymásra.

Az **epehólyag** körte alakú szerv, amely finom edényrendszerével behálózza az egész májat. Ezért nem lehet a májtól elkülöníteni, habár teljesen önálló.

A májban alig van érző idegrost, ezért még az előrehaladott májbetegséget sem érezzük. Ez az oka annak, hogy a májbetegségeket későn ismerik fel, és ez által gyógyításukra kevés esély van. A mértéktelen alkoholfogyasztás, mérgezések, bizonyos betegségek (pl. vírus-hepatitis) esetén a májsejtek károsodnak, majd elhalnak, és helyüket kötőszövet foglalja el. Ettől a máj megnagyobbodik, majd zsugorodik, és kemény tapintásúvá válik. Ezt a gyógyíthatatlan betegséget nevezik májcirrózisnak.

(Forrás: Családdorvos 1-es csoport 60. kártya) N.Sz.

Tudnivalók a csalánról

(folytatás az előző lapszámból)

Csalán, mint élelem: a csalánt ételmezésre leginkább tavasszal használjuk. Ilyen például többek között a:

Csalánlé: a tavaszi zsenge, levélnyel nélküli csalánleveleket begyűjtjük, mossuk, majd zúzzuk, és préseljük. A kapott levet 20 percet állni hagyjuk, hogy kitisztuljon, szűrjük, és frissen fogyaszthatjuk egymagában vagy muroklével hígítva. A frissen préselt levet hűtőszekrényben tárolhatjuk 4-6 órán át. Ennél hosszabb ideig csak fagyaszta lehet tárolni, úgy, hogy a frissen préselt levet jégkockakészítő edénybe öntjük, és lefagyasztjuk. A lefagyasztott jégkockát bármikor kivehetjük, pohárba helyezhetjük, megolvadás után tisztán vagy vegyítve fogyaszthatjuk. A színváltozás megakadályozása végett 1 liter léhez keverhetünk bele 3 evőkanál citromlevet vagy ascorbinsav (C vitamin) port.

Tormás csalán: készítéséhez 1 kg friss, zsenge csalánlevél, 1 kg csalángyökér, 1 evőkanál liszt, 3 szelet citrom, vaj, só, őrölt fokhagyma szükséges. Készítésekor a frissen szedett csalánlevelet és gyökeret megpucoljuk, mossuk, őröljük. Egy lábasba 1 evőkanál vajat teszünk, hozzáadjuk a csalánörleményt, és együtt kis lángon melegítjük. Amikor a csalán megpuhult, hozzáadjuk a lisztből készített eresztékét, meleg vizet, sót és a 3 szelet citromot. Tovább főzzük gyenge tűzön. Hidegen, reszelt tormával tálaljuk.

Rizses csalán: az 1 kg tisztított, őrölt csalánt lábasba tesszük. Hozzáadunk kevés olajat, és gyenge tűzön melegítjük, amíg annyi levet enged, hogy nem tapad az edény aljához. Külön egy másik lábasban egy apróra vágott hagymát olajban üvegesre dinsztelünk, és hozzáadunk 1 csésze többször megmosott rizst. Kevés vizet töltünk rá, kavargatjuk, és addig főzzük, amíg a rizs dagadni kezd. Ekkor hozzáadjuk az előzőleg előkészített csalánt, ráöntünk meleg zöldséglevet vagy meleg vizet, borsot. Sózzuk, és gyenge tűzön kavargatva tovább főzzük. Amikor a rizs megfőtt, akár melegen, akár hidegen tálalhatjuk.

Fokhagymás csalán. Hozzávalók: 1 kg frissen megmosott, és leőrölt csalán, 1 evőkanál vaj vagy 3 evőkanál olaj, fokhagyma, liszt, só. Elkészítése: a többszörösen

hidegvízzel megmosott, és megőrölt csalánt egy csésze vízzel, 1 evőkanál vajjal (vagy 3 evőkanál olajjal) lábasba tesszük, gyenge tűzön melegítjük fakanállal kevergetve. Amikor a csalán teljesen megpuhult, hozzákeverjük egy kevés lisztnek két evőkanál vízzel nyert eresztékét. Hidegen vagy melegen tálaljuk kevés őrölt fokhagymát szórva rá.

Természetes anyagok festése csalánnal

A csalán házilag szőtt anyagok festésére is alkalmazható. Segítségével a sárga szín minden árnyalata festhető. Festésre a fiatal csalánlevelek és gyökerek alkalmasak a következőképpen: A csalánleveleket és gyökereket vízzel a legsötétebb sárga szín megjelenéséig főzzük, szűrjük, és ebben a meleg kivonatban feloldunk 10%-nyi timsót, majd beletesszük a festendő anyagot úgy, hogy a lé ellepje (kavargatva, nyomkodva). A festő levét melegen tartjuk, kivesszük belőle az anyagot, megnézzük, hogy az anyagunk megkapta-e a kívánt színt. Amennyiben sötétebb színre vágyunk, anyagunkat visszatesszük a festőoldatba addig, amíg a kívánt színt elnyertük.

A csalán ipari feldolgozása

Egyes országokban a csalán fontos ipari nyersanyag. Gazdag karotinoidokban (A vitamin provitaminja) és klorofillban. Ennek köszönhető élelmiszeripari feldolgozása, amelynek eredményeképpen a csalánkonzerv üzletben kaphatóvá válik. Konzervek gyártására is a friss fiatal, virágzás előtti csalánleveleket használják, amelyek megfelelnek egy minőségi szabványnak. Többszöri mosással tisztítják, 95 C fokos vízzel leforrázzák (a forrázás időtartama 3 perc). A leforrázott csalánt duplafalú kazánba átrakják, és 2 %-os sóoldatban (1 rész csalán: 1 rész sóoldat) 5 percig tovább főzik, szűrik, üvegekbe csomagolják, pasztörizálják.

Amint azt a fentiekben láthattuk a csalán egyike azon gyógynövényeinknek, amely jótékony hatásánál fogva egészségünk támasza lehet, nem ok nélkül foglal el kiüntetett helyet a népi gyógyászatban.

Dr. Sc. Zágonyi Elemér

Szólások, mondások

Aki nem bízik az orvosban, annak hite nincs.

*

A világon a legnehezebb tárgyalás az, amelyet az orvosnak önmagával kell folytatnia. Lidércfényes éjszakák, amikor ezek a „tárgyalások” történnek.

*

Mi, székelyek, ha egyik lábunkat valahogy a sárból kihúzzuk, a másikkal gyakran sz... lépünk.

(Forrás: Dr. Toró Árpád- Küzdelem a Kaszással - című könyvéből.) N.Sz.

Csalóka szivárvány

A Székaszó bérlet három előadást tartalmaz. Az első előadást december 8-án látta a nagyközönség.

120 éve született Tamási Áron. A Csíki Játékszín a 2017/18-as színházi évadot vidéki helyszínein Tamási színművével kezdte. A csíki társulat december 8-án, pénteken 19 órától Karcfalván, a Székaszó bérletes nézőinek játszotta az előadást.

A fennmaradó helyekre a helyszínen jegyet is lehetett váltani, azonban ezt kevesen használták ki.

A karcfalvi előadás a Színház Hargita Megyének program része, mely Hargita Megye Tanácsának, a Hargita Megyei Kulturális Központnak és Karcfalva Község Polgármesteri Hivatalának együttműködésével valósul meg.

Szilveszteri Hahota kabaré Karcfalván!

A marosvásárhelyi Hahota Színtársulat január 15-én, hétfőn este 7 órától a karcfalvi művelődési házban vitte színre a "NINCS MESE!" című zenés szilveszteri kabaré-előadását.

Szereplők: Puskás Győző, Székely M. Éva, Kelemen Barna, Cseke Péter, Gönczi Katalin, Gáll Ágnes, Szőlősi P. Szilárd, énekelt: Bodoni Ildikó, rendező: Kovács Levente.

Az előadásra zsúfolásig megtelt a nézőtér. A jókedvet garantálták az előadók, és ígéretükhöz híven ezt meg is kapta a közönség!

Kovács István

GOMOLYKA ÉS HUNCITUSZ VARÁZSLÓ

színházi nevelési program

A Csíki Játékszín január 17-én, szerdán 11.30-tól és 13.30-tól Karcfalván Kovács István Gomolyka és Huncitusz varázsló című meséjén alapuló színházi nevelési produkcióját játszotta.

Az előadásokra érvényes volt a Babszem Jankó bérlet.

Gomolyka unja régi játékeit, ezért mindig újakat szeretne, de sajnos azokra is hamar ráun. Huncitusz próbára teszi a kislányt, varázslata segítségével a játékok világa megelevenedik.

Szereplők: Albert Zsuzsanna: Zöld labda és Krokodil, Bende Sándor: Huncitusz varázsló, Gólya, Fekete Bernadetta:

Gomolyka, Mozdony, Majoros Erika Rozália/ Zsigmond Éva Beáta: Anya és Rózsaszín mackó, Márton Noémi Eszter/

Ráduly Beáta: Fakanál, Kifestőkönyv, Tüskés labda, Pap Tibor: Mentőautó, Katona. Díszlet, jelmez, bábu: Lukácsy

Ildikó, zeneszerző: Kozsik Szabolcs, rendező: Novák Ildikó.

A produkciót támogatta a magyarországi Nemzeti Kulturális Alap és az Emberi Erőforrások Minisztériuma. A két előadásra

több mint 400 gyermek váltott bérletet, természetesen a szülők jóvoltából, akiket pedagógusok kísérték a helyszínre.

Szilveszteri Gruppen-Hecc kabaré Karcfalván!

A marosvásárhelyi Gruppen-Hecc Színtársulat február 3-án, szombaton este 7 órától a karcfalvi művelődési házban vitte színre a "AZ GENDER TRAGÉDIÁJA" című zenés szilveszteri kabaré-előadását.

Írta: Molnár Tibor „Tajbi” és Nagy István, szereplők: Nagy István, Kárp György, Henn János, Biluska Annamária, Somody Hajnal/Csíki Hajnal, Fodor Piroska, zenei munkatárs: Nyágai István, hang és fény-technika: Göllner Károly, producer: Hompot Szilárd, rendezte: Nagy István.

A marosvásárhelyi Népújságban ekképp összegezték tartalmilag az előadást: „Adódik a kérdés: mi a túró az a „gender”? Nem szégyen, ha nem tudják. A legtöbb idegen szavak szótárába beütvé nem is ad ki találatot. Vagy maximum ezt írja ki: „valakinek a neve (férfi vagy nő)”. Se nem férfi, se nem nő, hanem az úgynevezett harmadik nem. Annyira új keletű e jelenségnek a neve, hogy még el sem ért hozzánk igazán – hál’Istennek!

Mint annyi minden másban, itt is a britek, majd a skandinávok járnak elől a jó (vagy rossz) példával. És hogy kik találták ki a gender dolgot? Szerintem az egykori feministák kései, de ugyanolyan elszánt leszármazottai, akik nem nézhetik tétlenül a Teremtő által elkövetett hibákat, és kötelességüknek érzik kiegyenesíteni a világ elferdült tengelyét. Sok egyéb hiányosság mellett azt is nehezményezik, hogy az embereket a nemük szerint különböztetik meg lépten-nyomon: kérdőívekben, személyi iratokban, a közintézmények mellékhelyiségeiben.

Ennek a megalázó és diszkriminatív helyzetnek óhajtanak véget vetni azzal, hogy ezentúl eltörlik az efféle megkülönböztetést. Áldásos tevékenységük nyomán - melynek már egyes kormányok is híveivé szegődtek - valószínűleg a személyi számokban, az úgynevezett CNP-kben meg fog jelenni az 1-es és 2-es kezdőszám mellett a 3-as is, és az nem a delfineknek lesz fenntartva, hanem a gendereknek. Az iratokban viszonylag

könnyű lesz érvényt szerezni az új trendnek. Érdekesebb lesz viszont az említett mellékhelyiségek esete. Piszóár legyen-e bennük, vagy ülőke? Ömlesztve vagy elkülönítve? Valószínűleg a névnapárt is alaposan módosítani kell. Hiszen egy gendert nem hívhatnak se Ádámnak, se Évának.

Apropó! Vajon tényleg a Teremtő szúrta el a dolgot, vagy a túlbuzgó liberál-demokraták? Netán a Sátán dugta bele viszálykeltő, villás farkát ebbe a dologba is? Lássuk csak: Isten megteremté az embert. Férfinak és nőnek teremté őket. Na itt az első bibi! Félreérthető. Miért nem azt írja a Könyvek könyve, hogy „férfinak vagy nőnek teremté”? Mert így, hogy „férfinak és nőnek” az úgy is magyarázható, hogy egyszerre mindkettőnek, és akkor máris a genderelmélet hangoztatói nyertek. Már hallom is férfitársaim érvelését: Ádám férfi volt, ő az emberiség ősapja. Igaz. Viszont, ha Éva szemszögéből nézzük a dolgot, neki Ádám az őszanya, mert az ő testéből született meg Éva. Hú, de bonyolult, mi? ...”

(e-NÉPÚJSÁG.ro)

A(z) gender tragédiája, nyilvánvalóan Madách Imre halhatatlan művének, *Az ember tragédiájának* címét parafrazálja. Olyannyira, hogy ezúttal a tragédiából is kész komédia lett. Aggodalomra pedig nem volt ok, nem csak erről szólt az egész kabaré. Voltak benne „állati” dolgok is prózában és dalban, a „kauflandos miccset” is megkóstoltuk, Józsi bácsi pedig egyszer s mindenkorra megoldotta a medveproblémát.

Az előadásnak hatalmas sikere volt, a nézőtér ugyan nem volt zsúfolt, de mondhatjuk, hogy szégyent nem vallottunk.

Műsoron a második bérletes előadás egy zenés vígjáték volt, *A kaktusz virága* címmel. A Csíki Játékszín február 9-én, pénteken 19 órától játszotta. Az előadásra érvényes volt a Székaszó bérlet, ugyanakkor a helyszínen jegyet is lehetett vásárolni, amit most jobban kihasználtak a kedves színházkedvelők, mint előzőleg.

A párizsi sztárfogorvos és szájssebész, Julien nők sokaságát bolondítja magába. Hogy ne kelljen lehorgonyoznia egyik kalandja mellett sem, gyűrűt húz, és háromgyermekes családapaként mutatkozik be a hölgyeknek. Így találkozik a húsz évvel fiatalabb Antoniával, akinek kész lenne megkérni a kezét is, de ahhoz előbb el kell válnia a kitalált feleségétől. A lelkiismeretes Antonia ragaszkodik hozzá, hogy találkozzon Julien nejevel a válás előtt. Végso elkeseredésében Julien a tíz

éve mellette dolgozó asszisztenséhez, a kaktusznak gúnyolt Stéphanie Vigneau kisasszonyhoz fordul segítségért. Az előadást 12 éven aluliaknak nem ajánlották a társulat munkatársai. A produkciót a párizsi SACD, a budapesti Hofra KFT. szerzői ügynöksége és Szenes Andrea engedélyezte.

Zeneszerző: Nádas Gábor, dalszövegíró: Szenes Iván, fordította: Bognár Róbert, szereplők: Stéphanie: Dálnoky Csilla; Julien: Kozma Attila; Antonia: Sándor Anna; Norbert: Kosztándi Zsolt; Igor: Puskás László; Madame Durand-Bénéchol: Bartalis Gabriella/Márdirosz Ágnes; Monsieur Cochet: Lőrincz András Ernő; Boticelli Primaverája: Bokor Andrea; Bérénekes: Zsigmond Éva Beáta. Zenekar: Ráduj Gábor, Hompoth Arthur-Norbert, Gáspár Álmos, János László, Bene Zoltán. A tervező munkatársa: Balogh László; a koreográfus munkatársa: Zaiba Anikó; a dalokat hangszerelte, zenei vezető: Bene Zoltán; koreográfus: Horváth Gyula Antal; díszlet-jelmeztervező: Kelemen Kata. Az előadás rendezője Kányádi Szilárd.

A harmadik színházi produkció egy tragikomédia, címe: *A nyugat hőse*, amelyet Visky Andrej rendezett. Az előadás dátuma még ismeretlen, követni kell a Csíki Játékszín honlapját, a kifüggesztett plakátokat, a bérletes színházkedvelők pedig figyelmeztető körüzenetet kapnak, amelyben megtudják az előadás időpontját.

Figyelem!

A helyek függvényében a helyszínen mindig van lehetőség jegyet váltani! A diákok és nyugdíjasok kedvezményben részesülnek. A terem nézőteréről különösen a fiatal generáció hiánya szembetűnő még mindig... Tegyük arról, hogy teltház várja a művészeket, fogadjuk kellő felelősséggel és szeretettel, hisz készen házhoz hozzák a színházat.

Felhívjuk a Székaszó bérlettel rendelkező színházkedvelők figyelmét, hogy ha valami ok folytán nem tudnának részt venni a három előadás egyikén, előzetes helyfoglalással megnézhetik a Székaszó bérlettel, pl. Csíkszeredában, Balánbányán vagy Csíkszentdomokoson is. Tehát mindenképp érdemes bérletet váltani!

Kozma Anna

HUMOR

Óraátállítás

Amikor az óraátállítás előnyeit magyarázzák a székely bácsinak, így szól:

- Most azt próbálják bemagyarázni nekem, hogy ha a pokrócom végiből levágok egy darabot, s hozzávarrom a másik végéhez, akkor hosszabb pokrócom lesz?!

*

Párizsi élmény

A székely bácsi még nem járt ki a falujából, de egyszer a fia elviszi Párizsba. Hazatérve a falubeliek faggatják, milyen volt a nagyvárosban.

- Há, tudjátok-e, Párizs olyan hely, ahol még az utcaseprők is perfekt tudnak franciául - magyarázza a bácsi.

*

Tudja, hol kell megállni

- Te komám, én szeretem a bort, de tudom, hol kell megállni.

- Hol? – kérdezi a koma
- A kocsmá előtt.

*

Szellemi vetélkedő

Szellemi vetélkedőt rendeznek a rendőröknek. A feleség kérdezi:

- Na, mi volt a feladat?
- Mennyi 2x2?
- És hányadik lettél?
- 9-cel a harmadik.

*

Vendéglátás

A nagynénihez beállít egy rokon:

- Nénikém, itt alhatok?
- Természetesen, csak éppen magad kell elkészítened az ágyadat.
- Szívesen megteszem.
- Itt a fűrés, a kalapács és a szeg. Deszkát kint a rakásban találsz.

(Fülöp László: Székelyektől hallottam című gyűjteményéből)

*	KELET POÉN		AJTÓN HAN- GOT ADD PÓTADAG, RÁADÁS	TO BE, ... NOT TO BE	AMPER SZINTÉN NEM		AZON A NAPON VAKCINA RÉSZE!	ILYEN ÍRÁS AZ OGAM	ÚTSZÉLI UGARON
CSILLAG- JÓSLÁS									
MESEBELI TENGER									
ZENEI STILUS				E NAPON EZER!			EREKI! KERESZTÜL		
VÁRÁT DÖBÖ VEGTE					KÖSZÖNÉS- FÉLE KICS. KÉPZŐ			LITER EGY NÉM.	
BIBLIAI ALAK				KELVIN EZT CSINÁLJA A LABDA		ÓTÓRAI ITAL		KÉT NÉMET AUTÓ JELZÉSE	
ITTRIUM		CSÖKKEN A VÍZ SZINTJE M. ROCK- EGYÜTTES					HATÁRRAG JEGYZETEL		
TÉLI CSAPA- DEK RÖNTGEN			NÉVELŐ NÉMET Ő (FFI)		KICSI DINO- SZAURUSZ ELEKTRON				
						KAMATLÁB JELE FELTÉVE		NEWTON	
MAGÁNYO- SAN ÉLŐ EMBER GARDEN					HENRY SZOLMIZ- HANG				
MEGA- BELSŐ!			ARRA A HELYRE NANO						
ARGENTIN TÁNC						*			

Készítette: Benedek Enikő

Székelyszó

A beküldött írásokat szerzőik előzetes hozzájárulása nélkül, mondanivalójuk tiszteletben tartásával, esetenként szerkesztett formában jelentetjük meg.

A lapszám megjelenését támogatta a karcolvi és jenőfalvi közbirtokosság.

Szerkesztők: SZŐCS László,
NÉMETH Szilveszter, KOZMA Anna,
SZABÓ Kázmér
E-mail: szocslaszlo86@yahoo.com,
tel: 0745-217076
Arculatterv, tipográfia: ÁDÁM Gyula
ALUTUSPRINT.

*A Székaszó szerkesztősége és a polgármesteri hivatal
vezetősége nevében
áldott húsvéti ünnepeket
kívánunk minden kedves olvasónak!*